

OPTİSYENİN

E-DERGI
Sayı: 36 EKİM 2016
SESI
Optik Magazin Dergisi

Hamilelik ve görme kaybı

Gözlüğün yakıtı
10 ünlü yıldız

İtalyanların hiç bitmeyen öyküsü
Gözlük

YOLNAME
Toscana

@benxeyewear

www.mercanoptik.com.tr

ben.x[®]
memory eyewear

Colour your day

*with easily changeable temples
and various colour options
more colourful days*

ben.x[®]
MEMORY EYEWEAR

Geleceğin progresifi
Progresifin geleceği

nucleo

A Variable Base Curve Lens

4D

EKİM 2016

EDİTÖRDEN 7 SEKTÖRDEN VE DÜNYADAN HABERLER 8

8 HABER

Hamilelik ve görme kaybı

12 MODA

Gözlüğün Yakıştığı 10 Ünlü Yıldız!

18 SAĞLIK

Kadın gözlüğü sevmiyor erkek hayata flu bakıyor

24 HABER

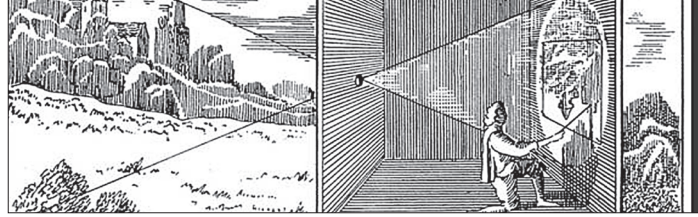
İtalyanların hiç bitmeyen öyküsü gözlük

34 HOBİ

Yeni, eski, hurda ne ararsan burda...

36 HABER

Yaz bitti..

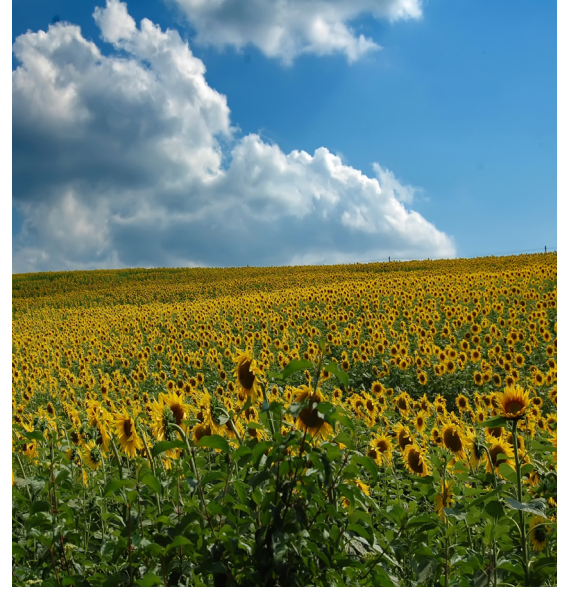

DOSYA KONULARI

TARİH	Kontakt lenslerin tarihi	38
SAĞLIK	13 Ekim 2016 Dünya Görme Günü	44
TARİH	Görmenin tarihi Doğu'da	48
EKONOMİ	Sağlıkta Harcamalar 69 Milyar Lirayı Buldu	50
HABER	Basın sağlık haberciliğine şaşı bakıyor	54

SAĞLIK	Murat Uyar / Doç. Dr. Murat UYAR / Göz ve Zihin Açıklığı	58
SİZİN KALEMİNİZDEN	Metin Turanlı / Gözlüklü Baba	60
FIRTINA ÖNCESİ	Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu / Kelebek etkisi	62

OPTİSYENİN SESİ E-DERGI

Ayda bir yayınlanır

Ekim 2016

www.optisyeninsesi.com Adına**İmtiyaz Sahibi**

Orhan Küreli

Sorumlu**Yazı İşleri Müdürü**

Ozan Küreli

Yazı Kurulu Üyeleri

Mustafa Küreli, İlm. Av. Oğuz Ünal
Hakan Hürsever, Prof. Dr. Miktad Kadıoğlu
Dr. Ahmet Doğan Ataman, Mehmet Can
Şahin

Görsel Yönetmen

Mustafa Küreli

**Grafik Tasarım-Uygulama ve Editöryal
Çalışma** Tuna Yıldırım / CLINART Str. Arş.

Sağ. Dan. Org. Yay. Ltd. Şti.
(0 212 291 54 83)

Reklam Pazarlama

0 535 586 05 93
tunayildirim1972@gmail.com

Fotoğraf Editörü

Cesur Erol

E-Posta:

bilgi@optisyeninsesi.com
dergi@optisyeninsesi.com

Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarına
aittir. Reklamların sorumluluğu ise reklam
verene aittir. Dergide yayımlanan yazı
ve resimler kaynak gösterilmek suretiyle
iktibas edilebilir. Optisyenin Sesi günlük
ortalama raytingi 3000 olan
www.optisyeninsesi.com internet sitesinde
yayımlanmaktadır.

Bu dergi Ekim 2016 tarihinde
internetten online olarak izlenebilmiştir.

İstanbul Ticaret Odası

**73 nolu Gözlükçülük Meslek Komitesi
Organizasyonu**

02 Kasım 2016 Saat:13.30- 17.00 İTO Meclis Salonu/ Eminönü/ İST

"OPTOMETRİ" TARTIŞILIYOR

Erol AYDOĞAN

TOOMD Genel Başkan Yardımcısı

Öğr. Görv. Semih KABAK

İstanbul Okan Üniversitesi
SHMYO Optisyonluk Programı

Öğr. Görv. Turgut ÇAKAR

İstanbul Acıbadem Üniversitesi
SHMYO Optisyonluk Programı

Yard. Doç. Opr. Dr. İbrahim ŞAHBAZ

Göz Hastalıkları Uzmanı
İst. Uskudar Üniversitesi SHMYO Optisyonluk Programı

Ayşe Merve Uyar ESENKAL

TOOMAD Genel Sekreteri -Optometrist/ Öğretim Görevlisi

Hüseyin Emrah ÖZBAŞ

TOOMAD Yön. Kurulu Üyesi – Optisyen

Abdullah AYDIN

TOOMAD Yön. Kurulu Üyesi

Dr. M. Fevzi TOKSOY

Acteon Danışmanlık Yön. Kurulu Başkanı

Aynı Heyecan, Aynı Mutluluk

Heyecanla ve büyük bir gönüllük düşüncesiyle bilginin en doğru şekilde rahatça ve ücretsiz aktarılabilceği bir alan düşündük. Öyle bir alan ki kategorileri yaşamda en önem verdiğimiz yaşamsal olgular, sektörel paylaşımlardı. Planladık ve hazırladık. Optisyeninsesi e dergisi yayın hayatında 36.sayıya girmeye hazırdı...

Optisyeninsesi e dergisi; Yazılar ve haber-röportajlarla okuyucusunun karşısına çıktı. Aslında karşısına değil, yanına geldi. Bir yaşamsal destek olarak, Sektörel sorunların çözülmesini öngördüğü, teyit ettiği bir arkadaş, bir başucu kitabı, bir e-dergi oldu.

Optisyeninsesi e dergisi; Yazılar ve haber-röportajlarla okuyucusunun karşısına çıktı. Aslında karşısına değil, yanına geldi. Bir yaşamsal destek olarak, Sektörel sorunların çözülmesini öngördüğü, teyit ettiği bir arkadaş, bir başucu kitabı, bir e-dergi oldu.

Optisyeninsesi e dergisi adından dolayı her ne kadar sadece sektörel içerikli bir dergi sanılsa da ilk sayımızın yayına girdiği 1 Ekim 2013'den itibaren gönüllü amatör yazarların bilinci en güzel biçimde aktardıkları bir yayın organı olmaya devam etti. Bir aktüel fikir e-dergi olarak, çalışmalarına gündeme dair konulara tarafsız yer vererek zaman zaman

bazı okuyucularının tepkilerine yol açsa da, fikrin tarafsız olarak iletilmesine vesile oldu. Aksi takdirde kendi fikirlerimizi insanlara dikte ediyor durumda olurduk ki biz bunu hiçbir zaman çalışma, prensip ve amaçlarımız içinde görmedik. Sanal dünya denilen ve zamanla her kesimin iyice kullandığı internet medyası içinde yerimizi ilk sıralarda aldık ve sağlam adımlarla daha iyiyi, güzeli yapmak için tüm kadro iş başındayız.

Okuyucularının düşüncelerine her zaman önem veren ve birlikte genişlediğimiz, paylaşımlar ile kulaktan kulağa, dilden dile yayılan dergimizin bugün 36.sayısı yayında!

Mutlu ve Barış Dolu Bir Gelecek İçin...

Saygılarımla

Hamilelik ve görme kaybı

Hamilelikte yaşanan fizyolojik değişimler çeşitli rahatsızlıkları da beraberinde getiriyor.

Birçoğumuz için gözlük çerçevelerinin en önemli yönü yüzümüzde nasıl göründükleridir.

Göz Hastalıkları Bölüm Yöneticisi Dr. Bekir Sıtkı Aslan, bu hassas dönemde ortaya çıkabilecek görme kayıplarının dikkatle incelenmesi gerektiğini söyledi.

AYRI BİR BAKIŞ AÇIŞI GEREKLİ

Görme kaybı ile başvuran hastalar için göz hekimlerinin bir araştırma protokolü bulunduğunu belirten Göz Hastalıkları Bölüm Yöneticisi Dr. Bekir Sıtkı Aslan, “hastanız hamile ise ayırıcı tanı ve hangi yaklaşımların sergileneceği konusu hekimlik için ayrı bir bakış gerektiriyor, birçok disiplini ilgilendiriyor” dedi.

Hamile hastalar ile diğer olağan hastaların değerlendirmesinin büyük oranda benzerlikler gösterdiğini ifade eden Dr. Aslan, “Bazı temel değerlendirmeler açısından farklılıklar kaçınılmazdır. Her koşulda amaç, görme kaybı yakınması ile gelen hamile hastanın

problemini ve nedenlerini anlamaktır. Ancak bu noktadan sonra anlamlı bir tedaviye başlayabiliriz” diye konuştu.

Görme kayıpları, teşhis yöntemleri ve kullanılacak ilaçlar hakkında dikkat edilmesi gerekenleri anlatan Göz Hastalıkları Bölüm Yöneticisi Dr. Bekir Sıtkı Aslan, anne adaylarını yakından ilgilendiren konuyla ilgili şu bilgileri verdi;

AYIRICI TANI ÇALIŞMASI

Hamileliğin kendisi gözde kırma kusuru değişikliği yapar. Progesteron ile bağlantılı olarak kornea dokusunun (gözün en öndeki bombe saydam tabakası) su tutma özellikleri değişir. Bunun sonucu olarak görme bulanır ve özellikle kontakt lens kullananlarda lense karşı aşırı bir duyarlanma gelişebilir. Bu dönemde kontakt lens kullanımının ertelenmesi doğru bir tercihtir. Her ne kadar hamilelerde görme problemleri fizyolojik nedenlerle olabilse de, görme zaafı ifade eden tüm hamile kadınların yakınmaları büyük bir ciddiyetle ele alınmalı ve özenle

PIXAR® BLUV

süper hidrofobik **integral** anti-refle kaplama
UV + MAVİ ışık koruması

gör
hayatı!

Her koşulda tam koruma! Pixar kaplama teknolojisinin sunduğu tüm ayrıcalıklar Pixar BLUV'da

Pixar BLUV cihazlardan yansıyan mavi ışık ve UV korumasının yanın sıra, standart PIXAR kaplamanın tüm koruma özelliklerini de taşır.

Yansımaları önler,
görüş netliği sağlar

Su
tutmaz

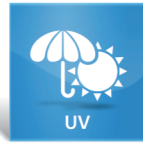
Çizilmelere
karşı dirençli

Toz ve kir tutmaz,
kolay temizlenir

Buhar itici
özellik

Maksimum
UV Koruma

Mavi ışık
önleyici

bir ayırıcı tanı çalışması gerçekleştirilmelidir.

Hamilelikte fizyolojik etkenler vasküler değişimleri tetikleyebilmektedir. Bunlar arasında kafa içi damar yapısal bozukluklarını, göz retinalar arter tıkanıklıklarını, kendiliğinden gelişen göz çukuru kanamalarını ve hipofiz bezi kanamalarını sayabiliriz. Hormonal değişimler hipofiz bezi ve göz boşluğunun iyi ve kötü huylu tümörleri önceden varsa büyümelerine ve klinik olarak daha belirgin olmalarına yol açabilmektedir. Hamilelik bu tümörlerin oluşma nedeni değildir ancak daha önce oluşmuşlarsa bu dönemde varlıkları daha dikkat çekici olabilmektedir.

KAN BASINCI ÖLÇÜMÜNÜN ÖNEMİ

Hamile kadınlarda preeklampsi ve eklampsi adıyla tanımlanan damar değişiklikler sonucu ortaya çıkan bulgular mutlaka araştırılmalıdır. Hamile olarak başvuran tüm hastaların kan basıncı ivedilikle ölçülmelidir. Eklampsinin görme yollarının tümünü etkileyebileceği

akıldan çıkarılmamalıdır. Preeklampsi aşamasında öne çıkan bulgular hipertansiyon ve idrarla aşırı protein atılmasıdır. Preeklampitik hastalar eklampsi aşamasında istem dışı kasılmalarla hatta koma ile başvurabilirler.

Bu hastaların yapılan göz muayenelerinde; görme siniri ödemi, hipertansiyona bağlı retina değişiklikleri, göz damarsal tabakasında tıkanıklıklar, ağ tabakada sıvı toplanması görülebilir. Bu hastalarda beyin dokularında hasarlanma ve serebral körlük gelişebilir. Tedavi edilmeyen hastalarda daha ileri aşamalarda hızla geri dönebilen beyin dokusu tutulumu gelişebilir.

KAFA İÇİ BASINÇ ARTIŞI

Görme siniri ödemi sıklıkla sebebi belli olmayan kafa içi basınç artışı nedeniyledir. Hamile kadınlarda pıhtı oluşma eğilimi nedeniyle damar tıkanıklıkları ve özellikle kafa için pıhtılaşma atlanmamalıdır. Sebebi

2017'ye DİKKAT
Günler değişti:
CUMARTESİ – PAZARTESİ

Esaslı Optik fuarı geri döndü-heyecan verici, orijinal ve sansasyonel. Sadece bir kereye özel, **opti 2017** bir cumartesi günü başlayacak; tüm trend ve teknoloji, gelişim, fikir, bilgi ve ilham çeşitliliği ile ana endüstri olayı **opti'yi** deneyimleyin.

opti

THE INTERNATIONAL TRADE SHOW
FOR OPTICS & DESIGN

CUMARTESİ – PAZARTESİ
28. – 30.01.2017

FAIRGROUND MESSE MÜNCHEN

www.opti.de

bilinmeyen kafa içi basınç artışı hamile kadınlarda sıklıkla vücutta kontrolsüz sıvı birikimi ile birliktedir. Bu iki durumu dikkatle ele almak gerekir. Bu hastalara yakın takip şarttır, genellikle kilo artışının kontrolü vücutta dengeleri sağlayabilir.

Çocuk doğurma yaşındaki kadınlarda görme siniri iltihabı rastlanan bir durumdur. Gebeliğin ilk dönemlerinde veya gebelik sonrası gelişebilir. Ara dönemde gebelerdeki mükemmel bağışıklık sistemi nedeniyle pek görülmez.

RADYASYONDAN KORUNMA

Gebelerde tanı araçları kullanılırken dikkatli davranılmalıdır. Bilgisayarlı tomografi çekim endikasyonu olduğunda karın bölgesi bir radyasyon geçirmeyen kalkanla korunmalıdır. MR gebelerde en sık kullanılan tanı aracıdır. Ancak kontrast madde ile tetkiklere çekince konmalıdır. Çok zorunlu olmadıkça ilaçlı göz damarları görüntülenmesi tetkiki ertelenmelidir. Gebelerde kan koagülasyon özellikleri de kapsamlı araştırılmalıdır.

DİKKATLİ DEĞERLENDİRME

Tanısı belirlenmiş gebe hasta için tedavi planları da özellik gösterir. Tüm göz hekimleri FDA'nın ilaç sınıflama sistemlerini bilmek zorundadır. FDA Class A grubu ilaçlar güvenlidir. Class B ve Class C grubu ilaçlar için dikkatli değerlendirme yapmak uygundur. Class D ve X grubu ilaçlar gebelerde asla kullanılmamalıdır. Hamile hastaların görme ile ilgili yakınmalarının tedavisinde nöroloji ve kadın doğum uzmanlarıyla konsültasyona ihtiyaç vardır.

HEKİME BAŞVURUN

Hamilelik sırasında bağışıklık sistemi ile ilgili hastalıklar iyileşebilir ancak hamilelik sonrasında hızla alevlenebileceği akılda tutulmalıdır. Epidural yapılarak doğum yaptırılan gebelerde, epidural anesteziye bağlı geçici göz kapağı düşüklüğü olabilmektedir.

Hamilelik kadınların hayatında çok özel bir dönemdir. Bu dönemde genel yakınmaların yanında görme yönünden de rahatsızlıklar olabilmektedir. Görme ile ilgili en küçük bir yakınmada bir göz hekiminin bilgisine başvurmak sağlıklı hamileliği güvenceye alabilecek doğru bir yaklaşımdır.

PIXAR® UV

maksimum görüş performansı
maksimum **UV** koruma

gör
hayatı!

süper hidrofobik
integral anti-refle kaplama + **UV 400 koruma**

Yansımaları önler,
görüş netliği sağlar.

Su
tutmaz

Çizilmelere
karşı dirençli

Toz ve kir tutmaz,
kolay temizlenir.

Buhar itici
özellik.

Maksimum
UV Koruma

Gözlüğün Yakıştığı 10 Ünlü Yıldız!

Bugün sizlere değişik bir haber sunuyorum. "Gözlük Ve Yıldızlar" diyebiliriz bu haberin konusuna. Biliyorsunuz ki renkli çerçeveli gözlükler çok modadır. Ve K-POP camiasında da oldukça kullanılır. Ve bu hafta size en beğenilen gözlüklü idolleri sunmak istiyorum. Gözlüğün en çok yakıştığı ilk idol kimmiş hadi bakalım;

IU

Gözlük taktığında dünyanın en sevimli insanları arasına giriyor değil mi? Özellikle hatırlarsanız yer aldığı "Dream High" dizisinde gözlüklü hali ile çok beğenilmişti. Masum şeker ve sevimli kızımız olarak akıllarda kalmıştı.

Big Bang G-Dragon

Dragon her zaman çılgın tarzıyla dikkatleri üzerine çeker. Ve gözlük takmayıda çok seviyor. Taktığı gözlüklerle modaya öncülük edenler arasında. Ve tarzını her zaman koruyor değil mi?

KARA Hara

Kara grubunun üyesi olan Hara gözlükleri ile kaygısız bir kızı temsil ediyor gibi. Sevimli ama ciddi bir ifadesi de var. Aptal çerçeveler bile o takınca inanılmaz oluyor.

SHINee Minho

Şahsen ben gözlükleri Minho'ya çok yakıştırdım. Her şeyiyle aynı bir model gibi gözüküyor ve çok da şık değil mi? Aslında biraz da öğrenci tiplmesi var resimlerde değil mi? Harry Potter tarzında sofistike olan sevimli Minho diyebiliriz.

B2ST Kikwang

Sevimli, basmakalıp, inek öğrenci modunda olan Kikwang kesinlikle gözlükleriyle her şeyle girebiliyor. Sahnede de ıslıl ıslıl parlayan bir karizma kendisi. Beast'in "Beautiful" ve "I Like You the Best" kliplerinde tatlılığı inanılmaz değil mi?

EXO Kris

YoonA her zaman gözlükleri ile oyuncak bebek gibi değil mi? Veya bir çiçek kız. Dizilerde, kliplerde onu gözlüklerle çok gördük. Gözlükleriyle hem bir moda canavarı hemde tatlı bir kız oluyor.

Son birkaç gündür gündemden düşmeyen yakışıklı EXO üyesi Kris gözlükleriyle bilmiş bir hava takınıyor değil i? Aynı zamanda EXO arasında gözlüğün en yakıştığı kişiymiş ve ikinci sırada Chanyeol var. Kris gözlüklerle tam bir karizma. Ama bilmişliğin yanında tatlılık da oldukça fazla değil mi?

2NE1 Dara

Dara taktığı gözlükler ile genelde fotoğrafını çekip paylaşıyor ve asosyal kişiliğini ön plana çıkarıyor. Gözlük onun çok sık kullandığı bir aksesuar bu yüzden onu gözlüksüz görmek garip olurdu bence değil mi?

B1A4 CNU

Gözlüklü K-POP yıldızları denildiğinde akla genelde gelen ilk isim B1A4'dan CNU. Aslında mantıklı çünkü ben onu pek gözlüksüz görmedim. Gözlük onun bir parçası. Gözlüklerle hem yakışıklı hemde sevimli!

miss A Suzy

Kapanışı miss A grubunun güzel üyesi Suzy ve gözlükleri ile yapıyoruz. Gözlükleri ile oldukça doğal ve güzelliğini ön plana çıkarıyor. Gözlüklerle okulda ki popüler kızlar gibi gözüküyor. Erkeklerin biyoloji dersinde partneri olmak için kapıştığı havalı kızlardan.

Tüm bu yıldızlardan en çok hangisini beğendiniz? Şahsen ben henüz seçemedim ve kararı size bırakıyorum çünkü hepsi çok tatlılar!

Kadın gözlüğü sevmiyor erkek hayata flu bakıyor

Kadınların 13, erkeklerin ise 18 yaşında gözlük takmaya başladığını söyleyen Prof. Dr. Halil Bahçecioğlu'na göre cinsiyetler farklı olsa da göz aynı göz... Bahçecioğlu: Kadın miyopla baş ederken gözlük takmıyor. Gözlük kullandığını etrafa göstermek istemiyor. Erkek flu görse de doktora gitmek istemiyor...

Prof. Dr. Halil Bahçecioğlu, kadın ve erkek gözü arasındaki farkları anlattı:

Kadın gözü mü yoksa, erkek gözü mü uzağı daha iyi görür?

Kadın ve erkek gözü olarak istatistiksel anlamda bir fark yoktur. Kırılma kusurlarında da iki cins arasında bir fark görmüyoruz. Ancak gözlük veya kontakt lens kullanımı kadınlarda daha fazladır. Çünkü erkekler hafif flu görse de idare ederler. Bundan dolayı lazer ile gözlükten kurtulmayı kadınlar daha fazla ister.

Kadın gözü mü yoksa erkek gözü mü miyop olmaya daha yakın?

Kadınlar miyop olup da gözlerini kısarak bakmayı, gözlük kullanmaya tercih eder. Çoğu kadın, gözlüğünü, sinema, tiyatro ve kafe gibi kapalı yerlere gidince takar. Gözlük kullandığını etrafına göstermek istemez.

ERKEK SIVI KAÇIRIYOR

Kadın gözü daha mı zor yaşlanır?

Erkeklerin kadınlara oranla genetik hastalıklara daha sık yakalandığı bilinmektedir. Yani irsi olarak geçen tavuk karası ve yüksek miyopinin erkeklerde görülme oranı daha fazladır. Yine erkeklerde daha fazla görülen göz rahatsızlığı strese bağlı 'Santral Seröz Retinopati' (SSR) yani görme merkezindeki sıvı kaçağıdır. 30'lu yaşlarda ortaya çıkan bu rahatsızlıkla birlikte görme problemi oluşur. Genetik hastalıklarda kadınlar sadece taşıyıcıdır. Erkeklerde

ise hastalık direkt ortaya çıkar. Kadınlarda üveyit (göz içi iltihabı) ve tiroide bağlı göz yapısındaki değişiklikler (Göz kapağı ve gözün öne doğru gelmesi, göz hareketlerinde kısıtlılık) daha sık görülür.

Kadınlar erkeklere oranla daha mı renkli görür?

Göz olarak bir fark olmamakla birlikte hayal gücü açısından insanlar olayları farklı değerlendirirler.

Kadınların gözleri daha mı dayanıklıdır?

Kadınlara erkeklerin gözlerinin dayanıklılığı açısından ciddi bir fark yoktur. Katarakt, göz tansiyonu ve sarı nokta gibi ciddi göz hastalıklarının çoğunda kadın veya erkek üstünlüğünden söz edilemez.

KADINDA GÖZ KURULUĞU

Menopoz kadınların gözlerini nasıl etkiler? Gözleri menopozdan sonra mı bozulur?

Menopoz boyunca kadınlarda göz kuruluğu çok yaygındır. Bunun sebebi de bu dönemde hormon desteğinin azalmasıdır. Çünkü gözyaşı üretimi, prolaktin ve cinsiyet hormonlarınca kontrol edilir. Menopozdan sonra gözlerde yanma, batma ve kızarma gibi şikayetlere yol açan kuruluk, hormon destek tedavisi ile düzelir. Göz kuruluğunun tedavisinde suni gözyaşı ve gözyaşı salgısını artırıcı damlalar kullanıyoruz. Göz bozukluğuna gelince göz bozulmasının menopozla ilişkisi yoktur. Yaşın ilerlemesiyle ortaya çıkan yakını görme problemi, menopozlu kadınlarda da görülür.

45 DAKİKA EL İŞİ YAPAN 15 DAKİKA DİNLENMELİ

El işi yapan kadınların gözleri daha mı çabuk bozulur? Nasıl etkilenir? Neler yapmalılar?

El işi yapan kadınların gözü daha çabuk bozulmaz. Fakat hiç dinlenmeden, çok uzun süre yakından el işi yapan kadınlarda, bir süre sonra uzak görmeye geçici problemler yaşanabilir. Bunun için 45 dakika eli işi yapan bir kadının, 15 dakika el işine ara vermesi ve eğer çok gerekiyorsa devam etmesi büyük önem taşır.

Erkek gözü katarakta daha mı yatkındır?

Erkek gözü travmalara daha yatkındır. Gerek çalıştıkları işler gerekse yaşama biçimine bağlı olarak kazalara daha açıktırlar. Buna bağlı olarak gözlerine daha fazla darbe alırlar. Bazı meslek gruplarında örneğin; cam fabrikasında çalışan işçilerde mesleki anlamda katarakt daha sık ortaya çıkar. Bu tür işlerde çalışan erkeklerde 'mesleki katarakt'ın görülme oranı daha fazladır.

BEŞ DAKİKADA GÖZDEN CHECK-UP YAPIYORUZ

Erkekler check-up'a kadınlar kadar kolay gitmiyor. Gözden check-up yapılır mı?

Evet. 'Hızlı check-up' sadece gözden yapılabilir. İcini görebileceğimiz tek organ gözdür. Göz muayenesi ile çeşitli hastalıkların tanısı konabilir. Bu durumda doktora gitmeyi sevmeyen kişiler için basit bir göz muayenesi ile beş dakika içinde diyabet, yüksek tansiyon,

beyin ve kan hastalıkları teşhis edilebilir.

Yakın gözlüğünü erkekler mi yoksa kadınlar mı daha çok kullanıyor? Yakın gözlüksüz yaşamının yolları neler?

Mümkün olduğunca kullanmamak. Tabii ki uzun süre okumada veya ince işler yaparken gözlük kullanmak zorunda kalıyoruz. Bazen de hastalara bir göz yakın, bir göz uzak ayarını yapıp gözlüksüz yaşamı öneriyoruz. Bu şekilde kişi, uzak ve yakından biraz ödün vermiş oluyor. Buna karşılık uzak ve yakını gözlüksüz görebiliyor.

GÖRME KAYBI VE ÇİFT GÖRME MS BELİRTİSİ OLABİLİYOR!

Göz check-up'ıyla ortaya çıkacak hastalıklardan biri de 'Multipl Skleroz' (MS) hastalığıdır. Bu hastalık aslında teşhisi zor bir rahatsızlıktır ve ancak göze bakılarak ortaya çıkar. Merkezi sinir sistemini oluşturan beyin, beyincik ve omurilik gibi yapıları etkileyen rahatsızlık, genç erişkinlerde görülen bir hastalıktır. İlk belirtileri bir gözde görme kaybı, bulanıklığı ve çift görmedir. Konuşmada zorluk, bir beden yarımında güçsüzlük ve uyuşukluk, ellerde titreme, yürüme güçlüğü veya dengesizlik, ince hareketlerde hafif beceri kaybı yine belirtiler arasındadır. Gençlerde çok sık görülür. Hastalık 20 ile 40 yaşları arasında ortaya çıkmaktadır. Bunu ciddiye alıp görme kaybı durumunda hemen doktora başvurulursa, hastalık geç kalmadan teşhis edilebilir.

KADINLARDA İKİ KAT FAZLA

Hastalığa ait ilk belirtilerin ortaya çıkış yaş ortalaması memleketimizde 27, Batı ülkelerinin çoğunda ise 30 yaş olup kadınlarda erkeklere göre iki kat daha fazla görülmektedir. Ancak yukarıda sayılan belirtiler, tek başlarına MS hastalığı için özgün olmayıp birçok başka nörolojik veya diğer hastalıklarda da görülebileceği unutulmamalıdır. Göz doktorlarının görme kaybını değerlendirip hastalığın ilk teşhisinin ardından, hastayı vakit kaybetmeden nöroloğa yönlendirmesi gerekir.

KIZLAR LENSLE ERKEN TANIŞIR

Kadınlar mı yoksa erkekler mi daha çok lens kullanıyor?

Kadınlar gözlük kullanmaktan rahatsız oldukları için daha erken yaşta kontakt lens ile tanışır. Kız çocukları 13'ünde gözlüğe başlarken, erkeklerde bu yaş 18'i bulmaktadır. Daha sonraki yıllarda da kontakt lens kullanımı kadınlarda daha fazladır. Bunun en bariz göstergesi renkli kontakt lens kullanımıdır. Kontakt lensi yüzde 90 oranında kadınlar tercih eder.

VİTAMİNLE BESLEYİN

Gözü gençleştirmek mümkün mü?

Katarakt gözün görme mesafesini azaltır.

Katarakt ameliyatıyla gözleri tekrar 18 yaşındaki haline döndürmek mümkündür. Bu da tıp dünyasının en başarılı ameliyatlarından biridir. Gözü dışarıdan vitamin ve minarellerle beslemek gözün daha yavaş yaşlanmasını sağlar..

RENKLİ GÖZ 'DEFO'DUR!

Açık renkli gözlü kadınlar ve erkekler dış etkenlerden daha mı kolay etkilenir?

Açık renkli göz, güneş ışığı açısından bir dezavantajdır. Ancak diğer dış etkenlerden koyu renkli gözlere göre daha çok etkilenmez. Renkli göz, insanlar arasında çok istenen bir şey olmasına rağmen aslında gözün anormal bir durumudur. Normal olan koyu renk yani gözdeki pigmentin olması gereken miktardan daha az olduğu durumdur.

BOTOKS GERİ DÖNÜŞLÜ

Kadınlarda görülen göz kapağı problemi botoksle ne kadar ertelenir?

Botoks etkisi, uygulamadan iki-üç gün sonra ortaya çıkar. Yaklaşık olarak dört-beş ay sonra ise biter. Tekrarlayan uygulamalarla etki süresi bir müddet daha uzun olabilir. Etki tamamen geri dönüşlüdür.

İtalyanların hiç bitmeyen öyküsü gözlük

Gözlük sektörü hem İtalya'da bir geleneği temsil etmesinden hem de ülkemizdeki mevcut sanayiden ötürü daima İtalya'nın gurur kaynağı olmuştur.

Bu gelenek Seneca ve Plinius'a kadar uzanan bir geçmişe dayanmaktadır; her ikisi de yazılı metinlerde resimleri büyütme söz etmektedirler; biri cam kürelerini kullanmayı, diğeri ise gladyatörlerin savaşlarını daha iyi izlemek için Neron gibi zümrüt kullanmayı önermişti.

Gözlüğün icadını onaylayan ilk belgeler 1200-1300'lere dayanır ve Veneto Bölgesinde bulunmaktadır; resimlerden rehiplerin söylemlerine hatta Venedik Sanatları Anlaşmalarına kadar uzanan belgelerde gözlükler büyüteçten ayrılmakta ve cam gözlük üreten sahte üreticilere ceza öngörülmektedir.

Üretim geleneği Venedik'te ortaya çıkmıştır; XII. Yüzyılda okuma gözlükleri için cam üretimi mevcuttu; 1100'den itibaren Serenissima Venedik Cumhuriyeti cam üretimi sanatını bir sır olarak saklamaya özen göstermiş ve fırınları Murano Adasına kapatmıştı; böylece yabancılara ve Venediklilere hem içeriden dışarıya hem de dışarıdan içeriye trafiği engellemiştir.

XV.yüzyıl ortalarında matbaanın keşfi gözlük kullanımını teşvik etmiş, üretimin ve ticari öneminin artmasına neden olmuştu. O dönemde bilgiler nadide ve değerli el yazmaları sayesinde yaygınlaştığı için basılı metinler sayesinde daha geniş kitlelere ulaşmaları mümkündü.

XIX.yüzyılda yine Veneto Bölgesi'nde fakat bu kez Belluno'da endüstriyel çapta gözlük üretimine başladı;o yöredeki bir gözlük tüccarı Calalzo di Cadore'de fabrika açtı ve böylelikle o yörenin

gözlük sanayi bölgesi olmasının temeli atılmış oldu.

İşlevsellik ve aynı zamanda estetik:1700'lerde sapsız gözlük modası vardı.Bir sonraki yüzyılda moda olan monokl ve kısa gözlük hukukçular ve işadamları tarafından kullanılır.

Sosyal gelişmelerde,toplumlar arasında karşılıklı alışverişin artmasıyla ve ekonomik gelişmeyle gözlük herkesin ulaşabileceği bir nesne haline geldi. İhtiyaca, zevke, kişiye ve yeteneklere göre,şu andaki "moda" aksesuar tanımlamasından çok,ileriye dönük bir nesne haline geldi.

Elit bir ürün ve kusurları düzeltmeye yönelik medikal bir nesne olmaktan çıkıp moda aksesuarı oldu ve dizayn kavramıyla katma değeri daha da arttı;1930'larda güneş gözlüğünün de devreye girmesiyle ce gitgide yaygınlaşan lenslerin kullanımıyla önemli daha da arttı.

80'li ve 90'lı yıllarda ünlü markalar İtalyan firmaların ürettiği gözlükleri lense ettiler ve günümüzde İtalyan gözlükleri piyasada çok önemli bir yere sahiptir.Made in Italy gözlüklerin mükemmel kalitesi,malzeme ve üretim yöntemlerindeki teknolojik yenilikçiliği sayesinde ve çerçevelerinin ergonomik olmasından ötürü,aynı zamanda da tarzı ve öncü tasarımlarından dolayı tüm dünyada tanınmış olup orta ve ortanın üstü

kesimlere ve piyasalara hitap etmektedir.

İtalyan sanayi katma değeri yüksek ürünlere öncelik tanıyan bir sanayidir ve bununla övünmektedir.Piyanın %25'ini temsil eder ve ağırlıklı olarak ihracata yöneliktir.Son 10 yılda ihracat %400 artmıştır.2010 yılında da gözlük sektörü yurt dışında İtalyan performansını 2009'a göre %17 artırmıştır.

Yakın zamanda yaşanan ekonomik kriz gözlük sektöründe bazı sorunlar yarattıysa da firmalarımızın tümü bu krizi atlatıp başarıyla üstesinden gelmiştir.

Günümüzde made in italy gözlüklerinin güçlü olduğu noktalar nelerdir? Ürünlerinde ve üretim proseslerindeki yenilikçilik ayrıca yaratıcılığı ve estetik ruhunu teknolojiyle birleştirmesi.

Gözlük sanayinin geliştiği bölgeyi harekete geçiren unsur "genius loci" yani o bölgenin ruhudur.Bölgedeki firmalar yıllara dayanan bir geleneğe ve kültüre sahip olup karşılıklı işbirliği içinde araştırma,yatırım,yenilikçilik ve dağıtım organizasyonu sayesinde bu geleneğin daha da olgunlaşmasını sağlamaktadırlar.

ICE,Anfao Derneğiyle işbirliği yaparak İtalyanların bu değerlerini yaygınlaştırmak için sık sık pomasyon faaliyetlerinde bulunmaktadır;bu kez de bu faaliyeti Türk pazarında gerçekleştirilmektedir.

Bu sergiyle uygarlığın ilk adımlarından günümüze İtalyan gözlüklerinin tarihçesi aşama aşama gözlemlenebilir.Bu katalogun sayfaları olayları keşifleri,kaliteli,avangart teknolojisi ve tasarımlarıyla

İtalyan gözlüklerinin yaratıcılığı ve yeniliklerini anlatarak zaman içinde bir yolculuğa çıkmamıza sağlayacaktır.

Hangi aksesuar XIII. Yüzyılın nuhteşem Venedik'inde aydınlığa kavuşup insanların yüzüne hayat veren yegane obje olan gözlük kadar büyüleyici bir aksesuar olmakla övünebilir? Bir hayli uzun ve başarılı olan bu öykünün kökleri italya'nın Kuzeydoğusuna dayanır ve kısa zamanda tüm dünyayı fethederek zanaat geleneğinin ve kalitesinin en üst düzeyinde yer alarak Made in Italy amblemi haline gelir.

Belli başlı uluslar arası pazarlarda gözlük sektörüne promosyon projeleriyle sürekli destek veren Anfao, Ekonomik Gelişmeler Bakanlığı'nın da katkısıyla bu gözlük sergisini organize etmiştir. Kısmen geçmişini,kısmen de modayı temsil ederek İtalyan yapımı gözlükleri en ilginç dünya piyasalarında tanıtmak amacıyla Anfao, onu daima destekleyen ICE'nin işbirliğiyle bu etkinliği gerçekleştirdi.

İşte bu yüzden bu sergi ve bu katalog kronolojik ve tematik bir yolculuğa çıkarak Ortaçağ'dan XXI.yüzyıla kadar daima arzu edilen bir nesne olan gözlüklerin öyküsüdür..Önceleri bir protez konumundayken yüzyıllar içerisinde bir tarz aksesuarına,şıklığı tamamlayıcı geleneği ve uzmanlığı anlatan bir objeye dönüşmüştür.Belirli dönemlerin en öncü modellerinin şekilleri süreklilik sağlayarak italya'yı fethetmiştir.

Yaşadığımız çağ "bit",cep telefonu,bilgisayar ve iletişim ağlarının çağıdır ve her şeyin hızlı ve

zamanında olması gerekmektedir. Bu aksesuar da çağın ve geçmişin izlerini taşıyarak erişilebilir bir lüks aksesuarı olarak başarısını kanıtlar. Bizim için hız, yorumlamayı bilmek, modayı ve ifade edebilme yeteneğini başkalarından önce yerine getirmek ve onları tüm potansiyel alıcılara sunabilmek demektir; gözlük sektöründe, üretkenlik, dağıtım ve özellikle de yaratıcılık açısından meydan okuma ve mümkün olduğu kadar esnek olmak demektir.

İşte bu yüzden gözlük, bu sergi ve etkinlikte başrolde. Yüz kadar örnek, 15 civarında tarihi parça, Vascellari ailesine ait özel koleksiyondan toplanmıştır. 80 adet de modern modeller Made in Italy gözlüklerinin mükemmelliğini temsil etmektedir. Bu sergi ve etkinlik 8.000m²'lik bir alana sahip ve bünyesinde tüm dünyanın tanınmış markalarını barındıran Kanyon Alışveriş Merkezi'ndeki Harvey Nichols mağazasında gerçekleştirilecektir.

Serginin amacı gözlüğün çağdaş gerçeklikteki yerini anlamak, zaman içerisinde bir yolculuk yapmak ve Türk pazarı gibi gelişmekte olan bir pazarı fethetmektir. İtalyan gözlüklerinin mükemmelliğini, yaratıcılığını, şekil ve malzeme itibarıyla nasıl geliştiğini gösterip onlara elleriyle dokunmalarını sağlamaktır. Tüm bu özellikler İtalyan gözlük sektörünün tüm dünyayı baştan çıkarmasını sağlamıştır.

Bitmeyen bir İtalyan öyküsü; şekillerin ve renklerin yeni malzemelerle ve yeni yaklaşımlarla dönüp dolaştığı ve gerçeklere daima farklı bir gözle

baktığı bir öykü.

İnsanların yüzünü çerçeveleyen küçük ama bir o kadar da büyük nesneleri görmezden gelmek mümkün değil: zira gözlük kişiye bir hava verir, bakışlarını gizler, gizemini artırır, kusurlarını düzeltir ve onu diğerlerinden farklı kılar. Gözlükler zaman içerisinde eşsiz, sembolik, büyümlü ve cazip bir nesne haline dönüşmüştür.

Mahatma Gandhi, Malcolm X, John Lennon, kendilerini eşsiz kılan o gözlükleri takmamış olsalardı, insanların belleklerinde böylesine güçlü bir yer edinebilirler miydi? Stanley Kubrick'in Lolitası'nın kalpli gözlükleri olmasaydı sinema afişleri bu denli göz kamaştırıcı olur muydu? Ya da Marilyn Monroe "Milyonerle nasıl evlenilir?" filminde bu kadar baştan çıkarıcı olur muydu? Muhtemelen olamazlardı. Gözlükler, tarihten bu yana bir süs olup tutkulu bir atmosfer yaratan orijinal ve ebedi nesnelerdir. Günümüzde tasarım, teknoloji ve estetiği harmanlayan made in Italy kalitesinin, araştırmanın ve yaratıcılığın bir uzantısıdır. İşte bu yüzden tümü İtalyan kökenli olan XII. yüzyıldan başlayarak en son gözlük modasına kadar tarihe değinmek önemlidir. Gerek gelenek gerekse yenilik açısından son derece zengin bir yol kat edilmiştir. Elementlerin birbirine karışmış olması bir aksesuar olan gözlüğün gücünü ve ruhunu ortaya koyar. Aynı zamanda da bünyesinde güçlü bir kimliği barındırır; bu da işlevselliğin ve estetiğin yanı sıra heyecanları, düş gücünü ve çekiciliği doruğa çıkaran bir projenin ürünüdür. Yıllar içerisinde şekil

PIXAR® BLUV

süper hidrofobik **integral** anti-refle kaplama
UV + MAVİ ışık koruması

gör
hayatı!

Her koşulda tam koruma! Pixar kaplama teknolojisinin sunduğu tüm ayrıcalıklar Pixar BLUV'da

Pixar BLUV cihazlardan yansıyan mavi ışık ve UV korumasının yanın sıra, standart PIXAR kaplamanın tüm koruma özelliklerini de taşır.

Yansımaları önler,
görüş netliği sağlar

Su
tutmaz

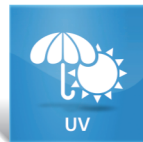
Çizilmelere
karşı dirençli

Toz ve kir tutmaz,
kolay temizlenir

Buhar itici
özellik

Maksimum
UV Koruma

Mavi ışık
önleyici

ve malzeme açısından gelişme gösterip günümüze kadar değişik şekillerde yoğrularak evrim geçirmiştir. Buna rağmen geçmişin izleri her zaman mevcuttur. Aksesuarlar, geleneğe yönelmek, canlılığını ve gücünü geçmişten almak için şimdi olduğu gibi kökenlerine hiç böylesine gereksinim duymamış ve geçmişten bu kadar esinlenmişti. Bugün gözlük, tüketicinin zevkine göre kendi tarzını seçtiği “total” bir kavrama daha yönelmiştir.

Gözlüklerin tarihçesi made in Italy'nin de örnek bir öyküsüdür; zira bu öykü zaman içerisinde değişen bir toplumun çılgınlıklarını, iyi ve kötü tüm alışkanlıklarını ortaya koyar; moda ve aksesuarlar aracılığıyla değişiklikleri de fark etmemizi sağlar. Kısacası hayranlık uyandıran bir öykü ve başından itibaren bu öykü ve başından itibaren bu öykü araştırılmaya değer.

KÖKENLERİ

İnsanların üçte ikisi gözlük takmaya eğilimlidir. Er ya da geç, hayatının bir döneminde daha iyi görebilmek için veya korunma amaçlı gözlük takmak zorundadırlar; buna rağmen insanların çok azı bu gizemli ve ihtişamlı aksesuarın kökeni hakkında bilgi sahiptir. Efsaneye göre Antik Roma'da Neron gladyatörlerin savaşlarını izlerken dışbükey cam şeklinde bir Zümrüt kullanmıştır; tarihçi Plinius “Historia naturalis” de şöyle diyordu: “Nero princeps gladiatorum pugnas spectabat in smaragdo” (İmparator Neron gladyatör dövüşlerini bir zümrüt ile izliyordu). Ama bu bir efsane. Sinema dünyasında

ise Peter Ustinov “Quo Vadis” de yeni bir versiyonla Neron'u yine karşımıza çıkardı; Poppea ile birlikte sirk oyunlarını izlerken “yeşil” bir cam kullanıyordu; gerçek öyküde bize anlatılan efsaneden çok farklı bir şeydi. Fakat gerçeklere geçmeden önce pek de inandırıcı olmayan bir dizi varsayımlar var.” Gözlüklerin tarihçesine dair Chesterton'un ‘Manalive’i gibi bir roman pekale bir mizah yazarı tarafından yazılabilir; kahramanı da kendi evine dönmek için dünya turu yapardı” diyor 1908'den 1927'ye kadar Roma Göz Kliniği'ni yöneten ve kliniği dünyanın en seçkin Enstitülerinden biri düzeyine getiren Giuseppe Cirincione.” Gözlüklerin kökenini araştırmak için nerelere gidilmedi ki? Biraz abartarak diyebiliriz ki her yaşta insanlar üzerinde ve her ülkede araştırma yapıldı.” Hindistan, Fransa, Almanya, Çin (Marco Polo ve onun “Milyon”u da dahil olmak üzere) ve nihayet İtalya. Kanıtlara göre 1300'lerin başında Floransa ve Pisa 'da numaralı cam kullanıldığını biliyoruz. Fakat bu sıradan nesnenin gerçek kökenini keşfetmek için biraz daha kuzeye hatta Doğuya doğru, Veneto bölgesi kıyılarına gitmek gerekir.

İtalyan doktor ve bilim adamı Giuseppe Albertotti, sayısız belgelerinde bunu savunmaktadır. Albertotti gözlük tarihinde en güvenilir bilim adamlarından olup Gabriele D'annunzio'yu da tedavi eden doktordur (bir uçak kazasından sonra şairin bir sözü hasar görmüştü); ayrıca “kanıtlar” da bunu ispat etmektedir.

İlk gözlük camları Venedik kentinin tüm dünyada

tanınmasına neden olan cam işleme geleneğinden ortaya çıkmıştır; üretim XIII yüzyılda güvenlik açısından resmen Murano'ya taşınmıştır. 1300'de ilk kez Venedik belgelerinde "Kristal imalatçıları" (kuvarz veya kaya kristali işleyen zanaatkarlar) dan söz edilmektedir. Bu belgeler "pere da lezer" büyüteçleri ve "roidi da ogli" gözlüklerinden söz eden en eski belgelerdir.

İTALYANLARIN HIÇ BİTMİYEN ÖYKÜSÜ GÖZLÜK

Ancak Venedik belgelerimden daha da önce gözlüğün tarihçesine dair en temel belgelere Treviso'nun merkezinde, sile'nin sol kıyısında bulunan, Niccolo' Boccassini'nin yaptığı görkemli San Niccolo' kilisesinde rastlanır. Boccassini daha sonra 1200'lerde Benedetto XI adı altında Papa seçilmiştir. Bu kilisenin civarında domenikan rahiplerine ait sakin bir Manastır vardı. 1352'de Modena'lı Tomaso tarafından burada resim yapılması istendi; doktrin ve papalık alanında en parlak kişilerin figüratif resimlerini içeren bir katalog yapacaktı. 40 kişinin arasında ilk kardinallerden, incil'i yorumlamış olan Ugone da Provenza ön plana çıkıyordu ve birkaç tane yaylı gözlüğü vardı.

Gözlüklerin varlığına ait ikonografik en eski kanıt budur. Yepyeni ve mükemmel bir nesne; o dönemde keşfedilmiş ama henüz tam oturmamış; burnun üzerinde eğreti bir şekilde duran ve dengesini bulmaya çalışan bir nesne. İlk

modellerde sıklığa ve yüze yakışmasına dair bir kaygı yoktu. Burnun üzerine oturtulan gözlüklerde camların etrafı demir, kurşun veya bakır gibi sıradan (pek de rahat olmayan) malzemelerden oluşuyordu. Elbette gözlüğün rafinelige ulaşması ve oturması için köprünün altından daha çok sular akacaktı: Venedik ve Toskana bölgelerinde yaygın olan bükülen gözlüklerden (yani Ugone da Provenza'nın burnunun üzerindeki gibi) milli (clouants) ve yaylı gözlüklere kadar hepsi burnun üstünde duruyordu. Buradan yola çıkarak şapka ve peruk tipine geçiliyor, yarı çemberle tutuluyordu. Daha sonra gözlüğü başın üstünde tutmak için bir takım çareler aranmıştır. Bunlardan birkaç örnekler verelim: kulakların arasına veya enseye bağlamak için iplerden tutun da yarım saplarla şakaklara kadar uzanan, peruklarla kolayca kullanabilen çemberler yapılmış. Bu türden esinlenerek şakak gözlüğü tanımı ortaya çıkmıştır. Gözlük sapları da yavaş yavaş oluşmaya başlamış. XVIII. Yüzyılda "tamamen İtalyan" yapımı gözlük ciddi bir çalışmanın ürünüdür (şapı İngiliz optikçi Edward Scarlett'e ait, bazı kaynaklar İspanyol kökenli olduğunu söylese de). Yıllar içinde estetik araştırmaya da özen gösterilmiş ve sap kulağın arkasına doğru kıvrılarak esnekleşmiş, deri ve kumaş gibi "yumuşak" malzemeler kullanılmıştır.

Gözlükler çeşitli ülkelerde yerel zevklere uyarlanarak farklı şekillerde yorumlanmıştır. işlevsellikle esneklik birleştirilmişti, ilk karlanabilen ince gözlükler ortaya çıkmıştır. Köprü kısmına da (burnun üzerine değen kısım) farklı yorumlar getirilmiştir: en çok kullanılan şekiller "X", "C" veya

“K”dır.

1700’lerde ilk kez fransızların “face a main” dedikleri, burnun üzerinde durmaya, elle tutulan soyluların gözlüğü devreye geliyor. Venedik’in şaşaalı ortamında ve Fransız sarayında görülüyor; yandan veya ortadan “makas şeklinde” saplı versiyonu öneriliyor. Her iki şekilde de boyundan zincirle sahiplenilmek için sapın uç kısmına bir halka yerleştiriliyor. Gözlükçüyle kuyumcu bir araya gelince minyatürler, portreler ve mitolojik sahnelerle bezenmiş gerçek mücevherler ortaya çıkıyordu. Gözlük gerek kadınlar gerekse erkekler için bir aidiyet sembolü, soyluların giysilerinin temel elementi haline gelmiştir. Ama hepsi bu değil. Aynı zamanda gizli bir dile de vesile olmuştur. Ünlü maceraperest aşık Giacomo Casanova ünlü Murano Rahibesiyle 3 gözlükle iletişim kurmuştur: altın olanı “seni seviyorum”, gümüş olanı “sana karşı ilgisizim” ve kaplumbağa derisinden olanı da “yavaş ol, gözleniyoruz” anlamına geliyordu. Kısacası ihtiyaç mahareti köklemiş ve o dönemde sms’ler, cep telefonları ve sosyal ağlar olmadığından aşıklar arasında iletişim için sanayide alternatif yollar aranmıştır.

Küçük gözlüklerin yanı sıra tek cam-lorgnon-da yaygınlaşıyordu. Hem kadınlar hem de erkekler tarafından kullanılan, gözün önünde büyüteç gibi, ya da yakaya takılan ve ucunda sapı olan bir gözlük türüydü. İki camlısı da bulunuyordu: Lorgnette zamanla daha da gelişerek (iki camı da bilir mil vasıtasıyla sapın içine girebilen) veya katlanarak (iki camı bir köprüyle birleşip üst üste konabilen) yeni

şekiller aldı.

Gözlüğün evrim süreci durmuş gibiydi. Şakaklara doğru uzanan ilk saplar bir süre devam etti, daha sonra elle tutulan gözlükler ve monoklar ortaya çıktı: ardından 1800 ve 1900’lerde burnun üzerine sıkıştırılan (pince-nez) gözlükler kullanıldı. Tamamen estetik bir seçimdi, saplar yine yok oldu ve yerini dandy look aldı. Böylece bilim ve din adamlarının kullandığı bir alet olan gözlük, dikkat çeken bir imaj ve aydın kişilerin aksesuarı haline geldi. 14. yüzyılın köprülü gözlükleri yeniden devreye girdi fakat şekil ve malzeme açısından farklıydılar: bir öncekilerden daha hafifti, burnun üzerine oturması için kavisliydi, kısacası modern gözlüklerin öncüsüydü. Yuvarlak camlar o vele dönüşmüştü ve basıktı. E mile Zola ve Gustave Mahler gibi entelektüellerin kullandığı “pince-nez” gözlüklerde gereksiz süsler yoktu.

Lorgnon (kulplu cam) da bu arada gelişmiş ve kulpsuz versiyonunu çıkararak monokla dönüşmüştü. Doğrudan gözün üstünde duracak şekilde göz kapağına sıkıştırarak takılıyordu; oldukça rahatsız ediciydi ancak kontakt lenslerin öncüsüydü de diyebiliriz. Pek kullanışlı olmasa da 1800’lerin erkek kıyafetlerine uymuş ve etkileyici olmuştur!

1800’lerin ortalarında saplı gözlük yeniden hayata geçmiş ve gözlük daha modern şekiller almaya başlamıştır: saplar şakaklara doğru uzamış, çoğu kez katlanabilir hale gelmiş ve giderek modern saplara daha da yaklaşmıştır. Saç tarama şekillerine göre de yenilikler getirilmiş;

peruklar artık kullanılmadığından saplar kulaklara kadar uzatılmıştır;önceleri peruklar buna engel olmaktaydı.

Fassamano,lorgnon,lorgnette,monokl ve saplı gözlükler bir arada varlıklarını sürdürüyorlardı.Aralarında en farklı olanı saplı gözlüklerdi;düz,süssüz,yalın olmaları dikkat çekiyordu.1800'lerin ikinci yarısında çerçeveler çeliğin kullanılmasıyla daha da incelmış,esnekleşmiş ve "tel" adını almıştır.

Malzeme seçimi çok önemli:metaller,özellikler de çelik üretim aşamalarında standardizasyonu sağlamaktadır.Bu arada,pahalı olan ve ender bulunan fildişi,kaplumbağa ve boynuz gibi malzemelerden yapılan değerli gözlüklerde de kriz yaşanmakta ancak bunlara talep de gitgide artmaktadır.Bu talepleri karşılamak için kimya sanayi bir takım çözümler getirmiştir:önce İngiliz Pakes ve Hyatt bılardo toplarından fildişini taklit etmişler daha sonra da selüoit keşfedilmiştir. Amerikan Spencer gözlük yapımı için patentini almıştır.Bundan böyle gözlük malzemelerinde bir düşüş kaydedilmiştir.Sellüoitte birlikte galatit (1897) ve bakalit de (1909) da kullanılmaya başlamıştır.Sellüoit İtalyan pazarına birinci dünya savaşından sonra,gecikmeli olarak girmiş fakat bu malzemeyi en iyi şekilde işleyerek mükemmel sonuçlar elde etmiştir,özellikle de Cadore bölgesindeki (Belluno'nun bulunduğu bölge) gözlükçüler bu malzemeyi çok iyi işlemişlerdir.(İlk selüoit gözlük ise 1909'da Napoli'de üretilmiştir.)

Cadore Bölgesi bugün hala %80 uluslararası Pazar

payıyla,bu sektörün dünya çapında en çok üretim yapan merkezidir.Gözlük dönüp dolaşıp yine 650 yıl öncesi kökenlerine dönmüş ve kendi vatanında yeniden eski ihtişamını bulmuştur.1800'lerin sonunda Belluno'nun ilçesi olan Calalzo di Cadore'de 15 mart 1878'de noter huzurunda Angelo Frescura ilk İtalyan gözlük fabrikasının açılışını yapmıştır.Bu ilk fabrikadan çıkan işçiler de Dolomiti'lerde kendi fabrikalarını kurmuştur. Gözlükçülerin yoğun yoğun olduğu bu bölge bugün tüm dünyada tanınmıştır (üretiminin %80'ini ihraç etmektedir).

Codore'deki bir gurup İtalyan sanayicinin girişimiyle 1970'de Milano'da Uluslar arası Optik,Optometri ve Oftalmoji Fuarı'nın açılması tesadüfi değildir; bu fuar zamanla bu sektörde dünyanın en ünlü fuarı haline gelmiştir.

Tam 40 yıldır gözlük ve aksamının gelişimini dikkatle takip eden bir fuardır,son trendlere öncelik tanıyan bir vitrin gibidir ve sektörde çalışanlarla uluslar arası şirketleri bir araya getirir. Günümüzde hala Mart ayında bu sektördekinin buluşma noktasıdır.

Gözlük sektörü italya'nın Kuzeydoğusunda gelişirken Piemonte,Lombardia ve Toskana gibi diğer bölgelerde yaratıcı firmalar ortaya çıkmaktadır. 1900'lerin başında gözlükler kendini göstermeye başlamış ve "moda aksesuarı" olarak geleceğe doğru yol almıştır.

XX.YÜZYIL: YARATICILIĞA DOĞRU ADIM ATMA

XX.yüzyılın gözlük üretimi ifade özgürlüğünün bir işaretidir; tek tip olmayan selüoit ve benzeri, kolay işlenebilen malzemeler olağanüstü bir gelişim sağlamıştır. Metalin sertliği veya fildişinin değerli olması gibi engeller ortadan kalkmış, gözlükler belirli kalıpların dışına çıkmıştır. 1900'lerin başında simetrik modellerin dışına çıkmak zordu; yuvarlak ve eliptik camlar vardı. 1940'lerden sonra artık "tek" bir stil yoktu, birçok stil vardı; bu da dinamizmin işaretiydi. Yumuşak şekillere üçgen şekiller (daha sonraları değişip "damla" şeklini alacak) ve trapez şekiller de ilave edilmişti. 1950 ve 60'lı yıllarda Buttefy (kelebek) stili sinema yıldızlarıyla (Marilyn Monroe, Grace Kelly) birlikte zirveye çıkmıştır. Bu noktadan itibaren peş peşe yeni türler çıkmış, güneş gözlüklerinin şekilleri çoğalmış, metal karışımı-sellüoit ve metal-numaralı gözlük çerçeveleri üretilmiştir. 60 'lı yıllarda geniş gözlükler çok revaçtaydı, 70'li yıllardan itibaren de Pop kültürünün etkisiyle yaratıcılık ön plana geçmiştir: yılan, kuğu, kelebek, kalp şeklinde şaşırtıcı ve abartılı gözlükler. 80'li yıllarda eklektik bir yol izlenmiş: Her şey ve her şeyin karşıtı. 80'li yıllar çelişkileriyle modayı da etkilemiştir: asi şekiller, belirgin, esaslı hatlar aynı zamanda da aşırı, "umursamaz" ve karakterli, siyah tonlarda fümecam, güneş gözlüklerinde mora kaçan tonlar, numaralı gözlüklerde geniş modeller. Siyahın monotonluğundan çıkıp renkler fışkırmaya başlamış zira "önemli olan göze batmak" olmuş. Bu da gözlüğün olgunlaşmasının kanıtıdır çünkü

moda aksesuarı statüsünden çıkıp, özellikle prestijli firmalarla işbirliği yaparak, resmen moda sistemine dahil olmuştur. Bu noktadan itibaren çağdaş gözlüğün öyküsü devreye girmektedir; yeniden tasarlanıp üretilmekte ya da geçmişteki şekillerden esinlenerek yeni harikalar yaratılmakta, her şeyin hızlı seyrettiği modern toplumun zevklerine göre uyarlanmaktadır. Moda gelip geçmekte fakat made in Italy gözlüklerinin araştırma, şekil ve malzemelerdeki kalitesi

ÇAĞDAŞ GÖZLÜKLER: BUGÜNÜN BAKIŞLARI VE GEÇMİŞ ZAMANIN HEYECANLARI

Sosyal ağların, hızlı iletişimin "bit" çağında gözlük gelenek ve yeniliğin karışımı bir aksesuar olarak karşımıza çıkar. Günümüzde bitmeyen bir öyküdür fakat dile getirdiğimiz bu geçmişin göz kamaştırıcı köklerini daha da sağlamlaştırmış ve yaratıcılık ufkunu genişletmiştir. Çağdaş gözlük bir yandan made in Italy'ye duyulan ihtiyacı özetler, geleneğin değerli birikimi sayesinde kendini gösterir, diğer taraftan da yenilik ve sürekli araştırma sayesinde gerek şekil gerekse malzeme açısından geleceğe doğru adım atma arzusunu yansıtır.

Malzemeler, coşkular değişir ama modanın ön sezgileri yeni bir bakış açısıyla geri döner. Dolayısıyla hiç bitmeyen bir İtalyan öyküsüdür zira sürekliliği bitmez, geçmişe sıkı sıkıya bağlıdır. Geleneğe fakat aynı zamanda da geleceğe bağlıdır. Yenilik, moda eğilimleri, özellikle de gözlük trendleri değişen

toplumun ritmini izler. Çıkış noktası gerçekler ve fantezilerdir: sinema ve aktüalite, doğa ve mühendislik, sanat ve müzik, dünden ve bugünden her şeydir. Her şeyi dinlemek, her şeyden esinlenmek made in Italy'nin gücüdür; bu da aksesuara yansır, daima yeni ufuklar aramaya iter ve onu farklı kılar. Geçmişe dönüp bakmak güzeldir ama nostalji duymadan, değerleri yeniden keşfederek, onları güncelleştirerek ya da değiştirerek. 50'li yıllara dönerek "kedi" gözlükleri, alışılmamış şekliyle, muzip ve entrikacı, seksi ve romantik tarzda hem güneş gözlüğü hem de numaralı gözlük olarak yeniden keşfedilmiştir.

Farklılığı yaratan ayrıntıdır: arabesk motifler, kristal ve değerli taşların monte edilmesi, Swarovski taşların kullanımı baştan çıkarmayı seven kadınlar için sofistike ayrıntılardır. Şıklığıyla ön plana çıkmak isteyenler için pırıltı, dikkat çeken ama pek de fazla öne çıkmayan, baştan çıkarıp yok olan, göz kırpar gibi bir parlaklıktır.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda 2011 yılı Uluslar arası Orman yılı ilan edildi ve her tür ormanda sürdürülebilir bir gelişme ve koruma sağlanması kararı alındı. Moda da böylesine çarpıcı bir karar karşısında kayıtsız kalamazdı. Her şeyden önce pastoral süsleme motiflerinin kökleri, kendi kurallarını belirleyen Doğa'da bulunur: pitondan kaplumbağaya tüm hayvanların dokuları, çiçek ayrıntıları esin kaynağıdır. Deri, ahşap ve selülozdan gözlükler devetüyü, ekru, kahverengi, bal, bronz ve altın renklerinde gözlükler Toprağı çağırır. Akdeniz'in renginden çöl kumlarına kadar ya da kırmızı, turuncu, şafak ve günbatımı sarısı sıcak renklerdir ve bu renkleri kentsel ormandan birer aksesuara dönüşebilirler.

Çevreye uyum ve tasarımdan yola çıkarak ve "beat kuşağı"ndan etkilenecek ritim ve baş kaldırma kavramı ortaya çıkar. Bir takım deneyler sonucu çerçeveler aşırı boyutlara ulaşır, yuvarlak veya kare şekiller alır, malzemeler hem teknolojik hem de sofistike olup tarz açısından retro'dur. Amerikalı yazar Jack Kerouac'ın On the Road romanından çıkmış gibi gözlükler o dönemin asi ve yerini yurdunu şaşırmış kuşağını temsil eder. Savaş sonrası gençlerin sürekli saflığı, enerjiyi arayışlarının, savaşa ve ikiyüzlülüğü karşı gelmelerinin ve durmaksızın yeni deneylere yönelmelerinin göstergesidir. Düşünce özgürlüğü, yaratıcı laboratuvarlarda gelişir ve günümüz gençliğinin duygularıyla, heyecanlarıyla ahenk içinde seçkin aksesuarlara hayat verir. Bir zamanın hippilerinin çocukları olan bu gençler kendilerini sadece sosyal ağları kullanarak değil, kendi imajlarını da seçerek ifade etmek istiyorlar ve onlar için gözlük her şeyden önce geliyor. Zira yüzlerini çerçeveleyip, bakışlarını ortaya çıkarıyor ve hayal gücünü uyandırıyor.

Gözlük aynı zamanda kargaşayı, öfkeyi ve rutini yenmekte kromoterapi vazifesi görüyor. Gökkuşağını düşleyerek ve Pop Art'dan esinlenerek renklerle oynamak için geniş bir alan sağlıyor: asetatlar ve metaller-ve nihayet lensler tarza ve mizaca göre kırmızı, yeşil, mavi, mor, lilaya boyanıyor. Beyaz ve siyahın nüansları da eksik değil. Beyaz her zaman ilk sırada olsa da siyah da etkin. Moda tasarımcıları yalnızca dış görünüşe değil aynı zamanda insanın ruhsal yönüne de özen gösteriyorlar: flu veya degrade renkleri mini veya maxi şekillere, unisex sporlara, 50'li veya 60'lı yılların hippilerine dönüş, havacı tipi veya değerli gözlükler gerçek yıldızlara yaraşır; kısacası tüm zevklere ve ihtiyaçlara göre uyarlıyorlar.

Sonuç olarak uzun zamana dayanan bir öykü; düşünme, yaratma ve gelişme kapasitesi sayesinde ebediyen sürecek. hiç bitmeyen bir İtalyan öyküsü.

Yeni, eski, hurda ne ararsan burda...

Şişli semt pazarının bulunduğu alan pazar günleri Bit Pazarı hüviyetine bürünüyor.

AVM'ler günlük hayatımızı olumlu ya da olumsuz nasıl etkiliyor? Alışveriş de bir hobi midir? Hobisiz toplum sizce de AVM'ye mi gider?

Ağırlıklı olarak antika eserlerin yer aldığı tezgâhlar şafak sökmeden açılıyor, hava kararınca kadar devam ediyor.

Antikanın ne kadar meraklısı varmış, alıcısı da satıcısı da koşup geliyor. Dudak büküğünüz eşyalarınız değer kazanabildiği gibi istediğiniz türden antikayı da bulma ihtimaliniz var.

Duvarların arasında kaybolan, trafikte sıkışıp kalan şehir insanı ferahlayacak bu mekanda. Pazarın gürültüsüne değil görüntüsüne bakarsanız çocukluğunuza da gidersiniz,

tarihin derinlerine de inersiniz.

ANTİKAYA GİDEN YOL

Ya çiçeği burnunda ya dokuz yorgan eskitmiş olmalı eşya. Ortada olursa hunharca kullanılacaktır zira. Ayakkabı bile ilk alındığı üç beş gün ev içinde yer bulur. Sonra hava şartları, kullanıcı darpları karışır, itibarı sarsılır. Evden mahrum, eşiğe mahkûm olur. Ara ara giyilir, ara ara itilir. Sonra belki kesilerek meşin olur bir çocuğun sapanında yahut odun tutuşturur sac altında. Çöpe giden gider, kalan hurda gibi kâh oraya atılır kâh buraya. Hâsılı muhtemel badirelerden sıyrılırsa giyenin konumu, pabucun durumuna göre biri fiyat biçebilir ona.

Vaktiyle sırtına basılıp dere tepe gezmiş, horlanarak canından bezmiş pabuç, kaşıkçı elması gibi ilgi toplar. Eşyanın ilk haliyle son hali ikram görür. Hoş eşyanın olmayan ruhu bunu duymaz ama insanlar duygusaldır, her şeye mana yükler. Ben pek anlam katmak için çabalamam ama eskilerin ustalığı, hüneri farklı be kardeşim. Adam oymuş ahşabı, kakmış sedefi, anlayacağınız on ikiden vurmuş hedefi. Kusur yok, her şey muntazam. Makinelerin gürültüsünden azade, sabırla, vefayla elcağığıyla işlemiş her şeyi. Bir hamur teknesi bile mest ediyor. Kullanmak için değil, evin orta yerine koyası geliyor insanın.

GÖZLEMCİNİN GÖZLEMESİ

Hacer Teyze gözleme pişirir, Bahri Usta organik çay getirir. Dizginlenmeyen, gizlenmeyen açlığıma bir nokta koymanın yeridir. İyi kızarmış gözlemenin ilk lokması dilimle damağım arasında çıtırdarken okkalı bir çay yudumu yağ gibi kayıp gidiyor boğazımdan. Ve ne olduğunu anlamadan ikinci lokma, derken üçüncü...

Aaa gözlemeyle çay aynı anda bitivermiş!.. Şayanı tavsiyemdir, okuyucularımız bu lezzeti kaçırmassınlar. Dizimize derman, gözümüze fer geldiğine göre pazara dalma vaktidir.

ÇOCUKLUĞA GİDELİM

Feriköy'ün tarihe açılan penceresi, antikanın kaynağı burası. Bir merhaba deyip tezgâha iliştiysen konular eften püften değil, güveden küften açılmalı. Rağbet görmeyen, rekabete girilmeyen, tavan arasına sıkıştırılmış, merdiven altına tıktırılmış ne varsa dikkat toplar pazarda. Yaa bir pazar dünyayı gezmiş gibi anlatılır mı? İçine dünya sığıdıysa neden olmasın değil mi ama? Şamdan mı ararsın, kildan mı, rıhdan mı, sürmedan mı, buhurdan mı? Öylesine yazdım denk geldi, bilmem nedir bu? Nüktedanlık mı, lafazanlık mı? Sadece sıra dışı bir pazara sıradanlıktan uzak yaklaşmak istedim o kadar. Avadanlık, çaydanlık, gerdanlık, yağdanlık... Ne varsa yağmış. Üç beş nesli devirmiş, tarih süzgecinden geçmiş malların yanı sıra teknolojik ürünler de mevcut burada.

ANTİKA SINIR TANIMAZ

Avantadan düşenler, acenteden çıkanlar, ne ararsan... Meraklısı dağları ovaları değil ülkeleri aşmış pazara. Suriye'den, Almanya'dan, İran'dan, Mısır'dan... Kırk

küçük biblonun kırkı da satılmaz belki bir tezgâhta. Bir deste beştir, bir düzine on bir en fazla. Noksanlardan tamamlanır her seri. Zaten antikacılar da böyle yapmaz mı ekseri? Yakın gözlüğü bile var hem de en gıcırından. Takvimi okuduysan güle güle kullan.

Saka kırbaları, paşa lambaları, bastonlar, gözlükler, tespihler, takılar, tokalar, konak emektarı, ata yadigârı, işlemeli çiniler, kalaylı siniler, ibrikler, leğenler, güğümler... Dünden bugüne eskiyen ama eksilmeyen her şey var burada. Asırlık urbalar, nakışlı torbalar, çıkırıklar, bakraçlar, kirmanlar, zippolar, pipolar... Üdebanın, ümeranın mirası dolmuş tezgâhlara. Semaverler, güğümler, havanlar, haranılar, saatin desteklisi, kösteklisi daha nesi nesi... Kitaplar deseniz bibliyomanların derdine deva, bir el atında taşınıp aşınmaktan olmasın heba... Çok uzattım galiba o hâlde nokta.

YAZ BİTTİ

Yeni gözlüklerle okula dönüş zamanı geldi...

Yaz bitti... Ofise, okula gitmek için yeni sezona yeni gözlüklerle başlama zamanı, en eğlenceli, en neşeli ve en renkli bir şekilde?

Mercan Optik, önümüzdeki kış sezonunda içimizi ısıtacak cıvılcıvılcı renk kombinasyonlu çerçeveleriyle, 2016/2017 sezonu için bize eşlik edecek yeni modeller sunuyor.

Acele edin, sınıf arkadaşlarınızla, iş arkadaşlarınızla, arkadaşlarınızı etkilemek için ilk olarak gözlüklerinizi siz değiştirin. Eminiz ki bu modeller uzun süre popülaritesini koruyacaklar.

TR 90 hammaddesi ile üretilmiş hafif, esnek ve zarıflığı ile bu yıl erkek, bayan ve çocukların tercihi olacak.

Son yıllarda tekrar moda olmaya başlayan kalın gözlük çerçeveleri deyince kuşkusuz akıllara ilk önce Ben.x markası geliyor.

Sadece Türkiye sınırları ile yetinmeyen Mercan Optik, Ben.x markasının yurt dışında da yaygınlaşması için çalışmalarına hızla ve özenle devam etmektedir. Ben.x gözlüklerini bu kadar özel kılan nedenler arasında ilk başta kullandıkları TR 90 adındaki malzemenin çerçeveye kattığı ekstra avantajlar geliyor.

Bir poliamid türü olan TR 90, antialerjik olmasının yanı sıra son derece hafif, esnek ve bir o kadar da dayanıklı bir malzeme. İtalya, Kore ve Çin’de de üretilmesine rağmen malzemenin en kalitelisini İsviçre’nin EMS firmasından tedarik eden Mercan Optik, kalite standartlarından asla taviz vermeyerek bilinçli büyüme politikası izlemektedir.

Bu malzeme sayesinde Ben.x gözlükleriniz, hassas ciltlerinize çok kolay uyum sağlayabilme özelliğine sahiptir. Nikel malzemeden yapılan gözlük çerçevelerinde yaşayacağınız rahatsızlıklara Ben.x gözlüklerde rastlamaz ve kendinizi oldukça rahat hissedersiniz.

Özellikle ilk defa kullanacaklara gözlük ağır gelir. Ben.x gözlüklere uyum ise çok kolay sağlanabilir. Çok hafif ve tahriş etmeyen bir yapısı olduğu için Ben.x gözlükleri ilk kez kullananlar bile çok kısa süre sonra gözlüğün varlığını unutabilecek kadar kendilerini rahat hissetmektedirler.

Esnek yapısı ile Ben.x gözlükleriniz kırılmaz ve yüzünüze ergonomik bir şekilde uyum sağlar. “Colour your day”, yani “günüünüzü renklendirin” sloganıyla sunulan uygulama ise gerçekten de Ben.x gözlüklerini çok cazip kılan bir özellik.

Bu özellikse, patenti Ben.x’e özel, gözlük sapı değiştirme teknolojisi. Menteşe ve vida kullanmadan pratik bir şekilde değiştirilebilen saplar sayesinde gözlüğünüzün sap rengini istediğiniz gibi değiştirebiliyorsunuz.

Günlük modunuza veya giysinize göre basit bir hareketle bu değişimi sağlayabilmeniz, size hem eğlenceli hem de şık bir seçenek olarak sunulmaktadır. 20 farklı renkte üretimi olan Benx gözlüklerinden seçerek siz de kendinizde bir değişim başlatabilirsiniz.

KONTAK LENSLERİN TARİHİ

Kontak lens fikrinin ilk temsilcisi Leonardo da Vinci'dir. 1508 yılında yayımladığı "Codex of the Eye" isimli eserinde, modern kontak lenslere ilham kaynağı olabilecek ilk prensipleri vermiş; fakat daha çok, gözün değişik şekillerde uyarılmasıyla ilgilenmiştir.

1636 yılında Fransız filozof René Descartes, göz kusurlarının düzeltilmesi için, içine sıvı yerleştirilen cam tüpü kornea ile temas ettirme fikrini önerir; fakat bu fikir pratikte uygulanamaz ve oldukça risklidir.

1801'de Thomas Young adlı bir bilim adamı, gözün uyarılmasıyla ilgili olarak birtakım deneyler yaptı. Uzun uğraşlar sonucunda içi sıvıyla doldurulmuş ve modern kontak lenslerin ilk örneği sayılabilecek bir "göz kabı" geliştirdi. Bu göz kabının temelinde bir göz merceği vardı; fakat pratikte uygulanamadı.

1888 yılına gelindiğinde Alman psikoterapist Adolf Eugen Fick, sorunsuz bir şekilde kullanılabilen ilk kontak lensi icat etti. Bu lens, koyu kahverengi renkli gözlük camlarından üretilmişti. 18-21 mm çaplarında olan lens oldukça büyüktü ve sadece birkaç saatliğine kullanılabilirdi.

1930'lu yıllarda akrilik icat edildi ve polimer/plastikler üretilmeye başlandı. 1936 yılında optimetrist William Feinbloom, bu teknolojiyle geliştirdiği daha ince ve kullanışlı ilk plastik lensi tanıttı. Bu lens, plastik ve cam karışımından oluşmaktaydı.

1949 yılında ise kornea ile birebir temas hâline geçen ilk "korneal lens" icat edildi. Bu lens, kornea yüzeyinin tamamını kaplayabiliyor ve günde 16 saat boyunca gözde kalabiliyordu; fakat bir dezavantajı vardı: Lens, korneaya giden oksijeni engelliyordu. Bu durum gözün sağlığı açısından oldukça tehlikeliydi.

1970'li ve 80'li yıllarda bu sorunun üstesinden gelebilmek için oksijen geçirebilen; fakat sert maddeden üretilen lensler geliştirildi. Bunlar da gözün sağlığı açısından elverişli değildi. Sonraki yıllarda Çek kimyager Otto Wichterle ilk yumuşak ve gaz geçirebilen kontak lensi üretti. "Hydrophilic Gels for Biological Use" adındaki akademik çalışmasıyla da bunu bilim dünyasında tanıttı. Bu lensler, kendisinden önce geliştirilenlere göre oldukça rahattı ve daha uzun süre kullanılabilirdi. Sonraki 25 yıl boyunca bu lensler geliştirildi ve daha fazla oksijen geçirebilir hâle getirildi. Daha fazla oksijen, daha fazla sağlık anlamına gelmekteydi. Tabii bu da lenslerin tercih edilme oranını etkileyecekti.

Son olarak 1999 yılında büyük bir buluş gerçekleştirildi ve silikon hidrojel icat edildi. Silikonun maksimum seviyede oksijen geçirgenliğine sahip olmasından dolayı lensler artık bu maddeden üretilmeye başlandı. Artık, lensler geceyarısına kadar kullanılabiliyor ve gözü daha az yoruyordu.

LENS TÜRLERİ

İşlevlerine Göre Lens Türleri

Düzeltilici Lensler

Bu lens türü, adından da anlaşılacağı gibi miyopi, hipermetropi, ve astigmat gibi göz kusurlarının düzeltilmesinde kullanılmaktadır. Nuramalı lenslerdir. Doktor muayenesi sonucunda, gözün numarasına (derecesine) göre verilir; fakat gözlük numarası ile lens numarası farklı farklı olabilir. Görüşün keskinleştirilmesi ve kusursuz ya da daha az kusurlu bir görüşe sahip olmak için geliştirilen bu lens

türü, ışığın retinaya daha iyi bir şekilde odaklanmasını sağlamaktadır. Renksizdirler ve göze takıldıklarında gözün doğal rengini alırlar; fakat yakın çok mesafeden bakıldığında hafif bir matlık görüntüsü verirler. Günlük ve aylık çeşitleri vardır.

Günlük Düzeltici Lensler:

Bu tür düzeltici lensler sabah takılır ve gece yatmadan önce gözden çıkarılır. Takılırken ve çıkarılırken özel solüsyonu ile temizlenir ve çıkarıldıktan sonra kutusunda muhafaza edilir. Bir kez kullanılan lens bir daha kullanılmaz. Ayrı ayrı paketler hâlinde dirler.

Avantajları - Gözde uzun süre kalmadığı için gözü yormaz ve mikrop kapma ihtimalini en aza indirir.

- Her gün değiştirildiği için temizlenme ya da bakım gibi bir işlem gerektirmez ve her sabah daha berrak, daha net bir görüş sağlar.

- İstenildiği zaman çıkarılabildiği ya yenilenebildiği için daha kullanışlı ve daha etkilidir.

Dezavantajları

- Her gün yenilenmesi gerektiğinden dolayı çok miktarda satın alınmalıdır. Bu nedenle fiyatı diğerlerine göre daha fazla olabilir.

- Uzun süreli yolculuklar vb. gibi durumlarda kutular hâlinde taşınacağı için ekstra bir zahmet gerektirir.

Aylık Düzeltici Lensler:

Bu lensler ise göze bir kez takıldıktan sonra, istenilirse bir ay boyunca çıkarılmayabilir. Geceleri, sporda, havuzda... kısacası her durumda gözde kalabilirler.

Avantajları - Bir ay boyunca gözde duracağı için taşınma, temizlenme, bakım gibi işlemler gerektirmez. Ayrıca saklama kutusu, solüsyon gibi harici unsurlara da ihtiyaç duymaz. Ayda sadece bir defa takılıp bir ay boyunca başka herhangi bir işlem gerektirmedikleri için son derece kullanışlıdır.

- Solüsyon, saklama kutusu gibi ihtiyaçları olmadığı için daha az maliyetlidir ve bu tür lensler kullanıldığında taşınma zahmeti çekilmez.

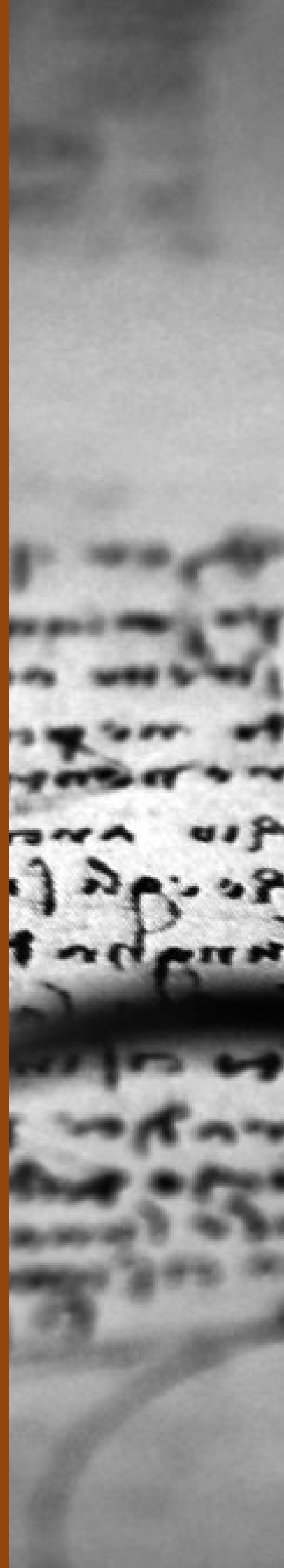
Dezavantajları - Bir ay boyunca gözde kalacağı için çok titiz davranılmalı ve enfeksiyon kapmaması sağlanmalıdır. En yüksek seviyede dikkat ve önem gerektirir.

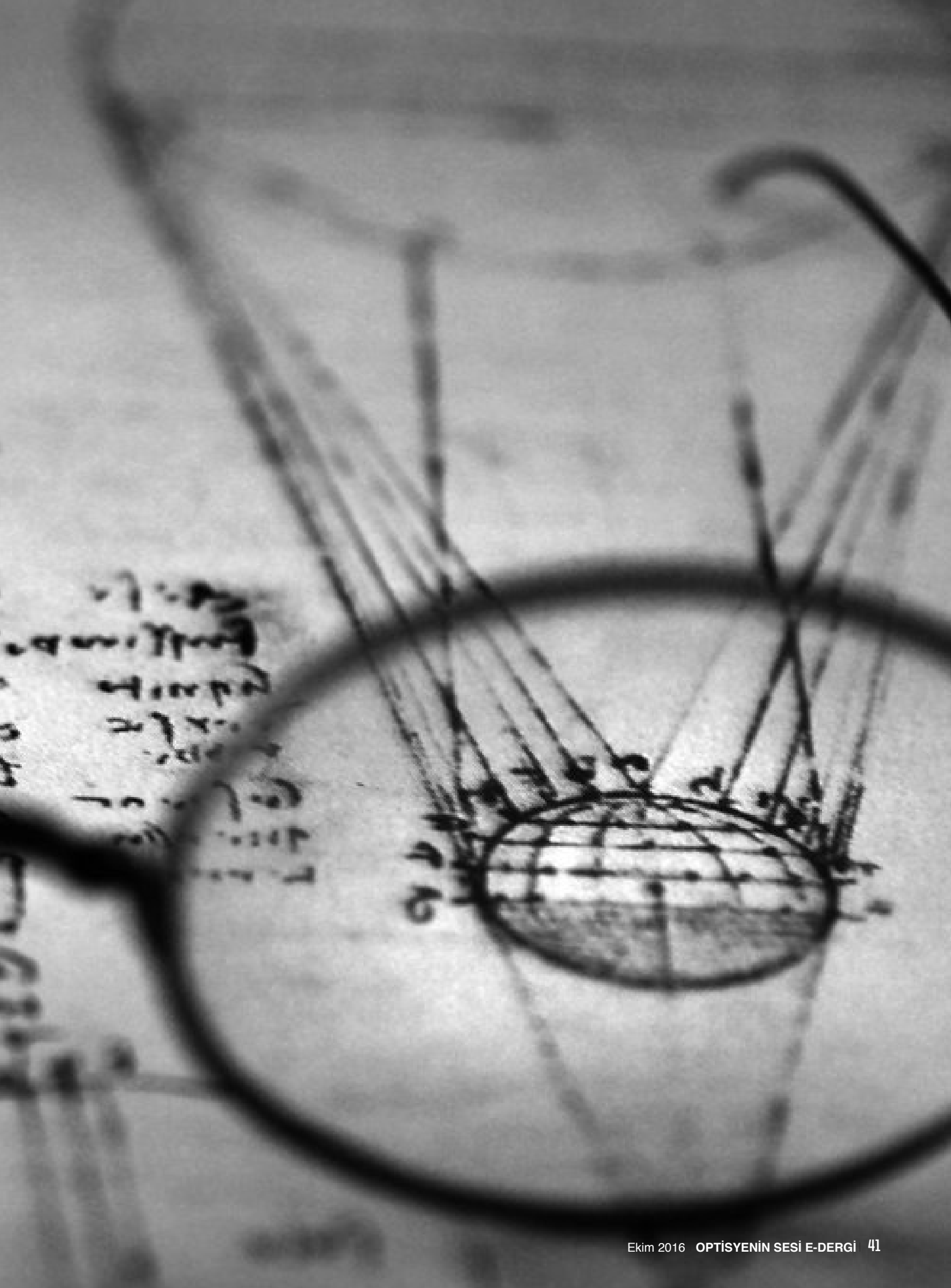
- Lens yüzeyinde ilk günlerde oluşabilecek herhangi bir sorundan dolayı, bir aylık lens bir günde çöpe atılabilir. Bu da fiyat konusunda sorunlar doğurabilir.

- Zaman zaman diğer lens türlerine göre gözü daha fazla yorabilir.

Kozmetik Lensler

Renkli lens olarak da bilinirler. Daha çok, yeni bir göz rengine sahip olmak isteyen kişiler tarafından kullanılırlar. Muhtelif renklere

sahip olanlarının yanı sıra, film çekimleri ve sanatsal çalışmalar gibi durumlar için de değişik sembolere ya da çizimlere sahip olan türevleri vardır. Aylık ve yıllık olmak iki çeşidi mevcuttur.

Aylık Kozmetik Lensler:

Bu lensler, göze bir kez takıldıktan sonra, aynen düzeltici lenslerde olduğu gibi, istenilirse bir ay boyunca çıkarılmayabilir. Bir ay boyunca gözde olduğundan, doğallık hissi uyandırabilir.

Avantajları - Yıllık renkli lenslere oranla daha kullanışlıdır. Herhangi bir sorun hâlinde çıkarıldığında maliyet açısından olumsuz yönde pek fazla bir etki bırakmaz.

Dezavantajları - Korsan markalara dikkat etmek gereklidir. Aksi halde çeşitli göz sorunlarına sebep olabilirler. Daha çekici görünmek uğruna gözde çeşitli sorunlar baş gösterebilir.

Yıllık Kozmetik Lensler:

Bir yıl boyunca çeşitli aralıklarla kullanılabilirler. İstenildiği zaman takılıp çıkarılabilir; fakat temizliğine önem verilmelidir ve uzun süre kullanılmayacağı zamanlarda da bakımı yapılmalıdır.

Avantajları - Aylık renkli lenslere oranla daha uzun süre kullanılırlar. Estetik bakımdan daha uzun süre iyi bir görüntüye sebep olurlar.

Dezavantajları - Enfekte olma ihtimali aylık olanlarına göre daha yüksektir. Herhangi bir olumsuzluk hâlinde 1 yıllık lens parası çöpe gitmiş olur.

Şekillerine Göre Lens Türleri

Küresel Kontak Lensler

Sıradan kontak lenslerdir. Miyopi ya da hipermetropi kusurlarının düzeltilmesinde kullanılır. İnce yapıya sahiptirler ve tek taraflıdır. Bazı üreticiler, kullanıcıların doğru tarafı tayin edebilmeleri için markalarını lens üzerine basarlar (bu konuya aşağıda değineceğim).

Torik Kontak Lensler

Astigmatizmi düzelten lens türüdür. Gözün hareketini izler ve ona göre konumlanır. Normal lenslere göre daha pahalı olan bu lensler, aylık ya da yıllık olarak üretilirler ve daha kalın bir yapıya sahiptirler.

13 Ekim 2016

Dünya Görme Günü

Dünya Görme Günü, tüm dünyanın dikkatini körlük ve görme azlığı üzerine çekmek üzere her yıl Ekim ayının ikinci haftası Perşembe günü düzenlenmektedir. Dünya Sağlık Örgütü tarafından 2000 yılında körlükten korunma konusunda dikkati arttırmak adına kurulan bu önemli gün GÖRME 2020: Görme Hakkı ve uluslararası körlüğü önleme ajansı (IAPB) tarafından desteklenmektedir.

Dünyanın nüfusu yaşılanıyor- görmenizi çaldırmayın.

Dünyadaki 45 milyon kör insanın %80'i 50 yaşın üzerindedir.

Görmeyi bozan katarakt ve makula dejenerasyonu gibi hastalıklar yaşa paralel olarak artar.

Kör insanların %90'ı gelir seviyesi düşük ülkelerde yaşamaktadır, bu ülkelerde yaşlılar sağlık hizmeti engeli ile daha sık karşılaşır.

Yaşlılarda körlüğe yol açan ana nedenler katarakt, kırma kusurları, yaşa bağlı makula dejenerasyonu ve glokom (göz tansiyonu)dur.

Elde edilen kazanca oranla maliyeti düşük, basit bir ameliyatla tedavi edilebilmesine karşın yaşlılarda körlüğün en önde gelen nedeni kataraktır. VISION 2020 bu ameliyatı ihtiyacı olan herkese "hediye edebilmek" için çabalamaktadır.

Glokom (göz tansiyonu) dünya çapında 4,5 milyon insanın kör olmasına yol açmıştır.

Yaşa bağlı makula dejenerasyonundan dolayı 3 milyondan fazla insan göremiyor.

Dünya çapında 8 milyon insan düzeltilmemiş kırma kusurlarından dolayı işlevsel olarak kördür. Basit bir görme testi ve gözlüklerle bu insanların çoğunun görüşü yeniden kazandırılabilir.

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) 'nın tahminlerine göre dünya'da 284 milyon kişi görme özürsü ve mevcut körlüğün %80'i

tedavi edilebilir önlenebilir nedenlerden kaynaklanmaktadır.

19 milyon çocuk görme orta ve ileri derecede görme kusurlusu ya da kördür. Görme kusurlularının %90'ı da gelişmekte olan ülkelerdedir.

GÖZLERİMİZE SAHİP ÇIKALIM

Gözlerimiz, dünyaya açılan kapımız ve hayatımızı kolaylaştıran en değerli organlarımız. Peki kıymetini yeterince biliyor muyuz? Dünya Sağlık Örgütü (WHO) 'nün tahminlerine göre dünya'da 284 milyon kişi görme özürlüsü ve mevcut körlüğün %80'i tedavi edilebilir önlenebilir nedenlerden kaynaklanmaktadır. 19 milyon çocuk görme orta ve ileri derecede görme kusurlusu ya da kördür. Görme kusurlularının %90'ı da gelişmekte olan ülkelerdedir. Bu veriler de bize göstermektedir ki bu konuda çok daha fazla adım atılması gerekmektedir.

ÇOCUKLARDA GÖZ SAĞLIĞI

Hiçbir şikâyet olmasa da, bebeklerde doğumdan hemen sonra, çocuklarda ise 2-3 yaş ilk göz muayenesi için ideal zamandır. Ancak bir gözü

kısıma ya da kapatma, siyah görünmesi gereken göz bebeğinde beyaz ya da puslu renk, cisimleri sürekli gözüne yakın tutma, başını bir yana eğerek bakma, gözlerini sık sık ovuşturma, bir veya iki gözün içe veya dışa kayması, erken doğum gibi durumlarda mutlaka göz doktoruna muayene olunmalıdır.

Çocuklarda, doğuştan körlüklerin en önemli sebeplerinden birisi temel göz dokularının gelişim bozukluklarıdır. Bu tip körlüklerin bir çoğunun tedavisi mümkün değildir. Erken bebeklik döneminde, erken teşhis ve tedavinin çok önemli olduğu durumlar doğumsal katarakt ve glokomdur (göz tansiyonu). Doğumsal katarakt gözbebeğinde beyazlaşma ile fark edilebilir ve göz tembelliği oluşmaması için erken dönemde cerrahi tedavi gerektirir. Çocuklarda glokom ise başlangıçta basit sulanma şikayeti ve ışıktan rahatsızlık duyma ile başlar daha sonra göz büyümesi meydana gelir. İlaçla tedavisi sınırlı olan bu hastalıkta cerrahi müdahale gereklidir.

Önlenebilir körlük nedenlerinden birisi de erken doğan bebeklerde görülebilen prematüre retinopatisidir. Bu nedenle, 36 hafta ve 2000 gramın altındaki yoğun bakım desteği almış tüm bebeklerin en az bir kez kontrolden geçirilmesi

çok önemlidir.

Çocukluk çağı ile ilgili dikkat çekilmesi gereken önemli hususlardan biri de göz tembelliğinin önlenmesidir. En yaygın olarak, tek taraflı kırma kusurları (miyop, hipermetrop, astigmat) veya şaşılık varlığında göz tembelliği oluşabilmektedir ve tedavisi yalnızca erken yaşlarda ve çocukluk çağında mevcuttur.

YETİŞKİNDE GÖZ SAĞLIĞI

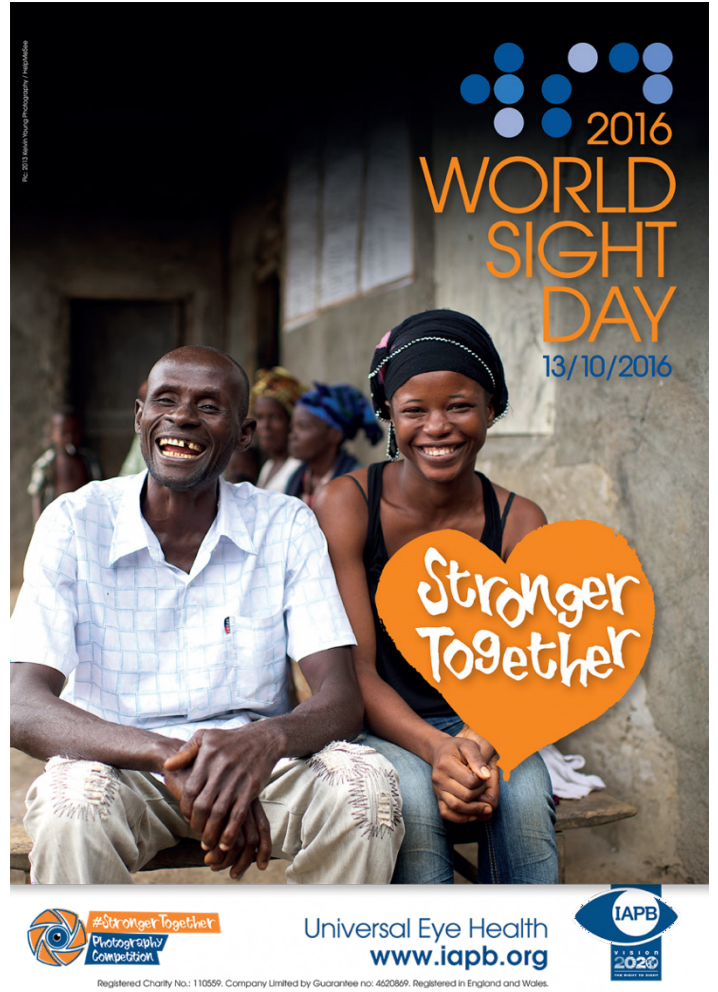
Yetişkinde körlüğe yol açabilecek sebeplerden birisi şeker hastalığıdır. Diabet sürecinin uzaması ve düzensiz kan şekeri seviyeleri ile orantılı olarak göz dibinde retina adını verdiğimiz görme tabakasında kanamalar, ödem ve yeni damarlanmalar ile seyreden diabet retionopatisi oluşabilir. Bu hastalıkta görme merkezinin kanama ve ödem ile etkilenmesi ile hastanın görmesi giderek azalır. Yeni damarların çatlaması ise büyük göz içi kanamalarına ve gözün kaybına sebep olabilir. Şeker hastalığının iyi kontrol edilmesi, bu komplikasyonunun oluşması veya ilerlemesi üzerinde etkilidir. Bu sebeple diabet hastalarının 6 ayda bir düzenli olarak göz kontrolü yaptırması çok önemlidir.

Glokom (göz tansiyonu), sinsi başlayan ve yavaş gelişen bir hastalıktır. Genellikle belirti vermez ve hastanın kendisi tarafından hissedilmez. Tedavi uygulanmadığı durumlarda, görme siniri bozulmaya ve sonuç olarak görme alanı daralmaya başlar. Görme siniri tamamen harap olduğunda ise körlük oluşur ve geriye dönüşü yoktur. Bu nedenle şikayet olmasa da yılda bir rutin göz kontrolü gerekir.

Katarakt, göz merceğinin keşifleşmesidir. Tedavisi cerrahidir. Kataraktı da ameliyat sürecinin kolay olması adına yıllarca bekletip geciktirmemek gerekir.

Sarı Nokta Hastalığı (Yaşa bağlı makula dejenerasyonu) ise, 50 yaş ve üzeri insanlarda geri dönüşümsüz görme kaybının en önemli nedenleri arasında yer almaktadır. İlerleyen yaşla birlikte, görme noktasında olan hücre kaybı nedeniyle gerçekleşir. Erken dönemde belirlenebilir ve tedavi edilirse, mevcut görme düzeyleri korunabilir ve görme kayıplarının ilerlemesi durdurulabilir. Katarakt ve sarı nokta hastalığı gelişimi açısından sigara içilmemesi ve UV ışınlarına maruz kalınmaması önemlidir.

Sonuç olarak, düzenli olarak yapılan kontrollerle birçok göz hastalığı önlenilmekte veya durdurulabilmektedir. Bu nedenle gözlerimize hak ettiği değeri verelim ve onlara sahip çıkalım. Hayatı daha güzel görelim, dünya görme günümüz kutlu olsun.

Görmenin tarihi Doğu'da

Fotoğraf makineleri, mikroskoplar, görme cihazları, gözlükler gibi birçok alanda kullanılan optik bilimi, fiziğin ışıkla ilgilenen dalı. Optik biliminin kullanıldığı alanlar bize ileri teknoloji ürünlerini çağrıştırırsa da optiğin tarihi sanıldığıının aksine batıda değil doğuda yazıldı.

Çocukken hiç çevremizi nasıl olup da “gördüğümüzü” merak ettiniz mi? Gözünüzü kapattığınızda, siz kimseyi göremediğinize göre kimsenin de sizi göremediğini düşündüğünüz olur muydu? Eski Yunanlı bilginlerinin görmeye dair alışık olmadığımız fikirleri vardı ve ilk optik anlayış iki temel teori üzerine kurulmuştu. Birinci teoriye göre, günümüzdeki lazer teknolojisine benzer şekilde, gözümüzden ışınlar çıkıyor ve görüş alanımızdaki nesneler tarafından kesiliyordu. Dolayısıyla görme, gözden nesneye iletilen ışınların hareketiyle gerçekleşmekteydi. İkinci fikir ise, nesneyi temsil eden bir şeyin gözümüze girmesi sayesinde görebildiğimizi söylüyordu. Aristoteles, Galenos ve onların takipçileri bu modeli desteklemiş ve haklı çıkmış olsalar da, deneyle desteklenemeyen teorileri spekülasyondan öteye geçmiyordu.

9. yüzyılın çok yönlü bilim insanı Kindî (Batıda bilinen adıyla Alkindus), Yunanlıların görmeye ilgili teorilerini sorgulamak suretiyle modern optik biliminin temellerini attı. Kindî, görmenin, yani insanın görsel konisinin Öklid'in belirttiği gibi devamsız ışınlardan değil, aksine hacimli, yani üç boyutlu sürekli ışınlardan oluştuğunu söylüyordu. 16. yüzyılda yaşamış İtalyan fizikçi ve matematikçi Geronimo Cardano, Kindî'nin tarihin en büyük 12 beyninden biri olduğunu söylüyordu. Çünkü Kindî ışık huzmelerinin nasıl düz bir çizgi halinde hareket ettiği, aynalı ve aynasız görmenin doğası ve optik yanılsamalar da dahil, mesafe ve açının görme üzerindeki etkisi gibi konularda eserler vermişti. Kindî'nin geometrik ve fizyolojik optik alanlarında kaleme aldığı iki eser, 13. yüzyılda İngiliz bilgin Roger Bacon ve Alman fizikçi Witelo tarafından kullanıldı. 20. yüzyılda yaşamış Danimarkalı bilgin Sebastian Vogl'a göre Bacon, Perspectiva adlı eserinde Kindî'yi pespektif alanının

ustalarından biri olarak adlandırmakla kalmadı, gerek Bacon gerekse diğer fizikçiler onun optik alandaki eserlerine sürekli atıfta bulundu.

İbni Heysem bugüne ışık tuttu

Kindî'nin yürüttüğü çalışmalar, nihayet, görmenin ışık ışınlarının kırılması sayesinde gerçekleştiğini 10. yüzyılda ortaya koyan Hasan İbni Heysem tarafından kemale erdirildi. 20. yüzyılın önde gelen bilim tarihçilerinden Georga Sarton, optik bilimindeki atılımın, bu konuda bugün bildiğimiz birçok şeyi bilimsel olarak açıklayan İbni Heysem'in çalışmaları sayesinde olduğunu söyler.

10. yüzyılda Bağdat'ta yaşayan fizikçi İbn Sehl, ışığın lensle kırılmasını Heysem'den önce araştırdı. Ancak Heysem'in İbn Sehl'in çalışmalarından haberdar olup olmadığından bugün tam olarak emin değiliz. Heysem, bundan bin yıl önce titiz deneyler yapmış, görmenin nesnelerden yansıyarak göze giren ışık sayesinde gerçekleştiğini bilimsel olarak açıklayabildi ve Yunanlıların teorisini tamamen reddeden ilk bilim insanı oldu.

İbni Heysem, Optik Kitabı adlı eseriyle optik biliminin temellerini attı. Batıda Magnum Opus adıyla bilinen bu eserde, ışığın doğası, görme fizyolojisi ve mekanizması, gözün yapısı ve anatomisi, yansıma, kırılma ve katoptrik konuları inceleniyordu. İbni Heysem, lensleri inceledi, düz, küresel, parabolik, silindirik, dışbükey ve içbükey gibi farklı türde aynalarla deney yaptı. Ayrıca göze dioptrik bir sistem olarak yaklaşmak suretiyle kırılma geometrisi uyguladı. Dahiyane bir yaklaşımla atmosferik kırılma görüngüsünü araştırdı, atmosferin yüksekliğini 16 kilometre olarak hesapladı. Bu ölçüm atmosferin en alt tabakası olan ve yaklaşık 12 kilometre

kalınlığındaki troposfere ait modern ölçümlerle uyum içinde.

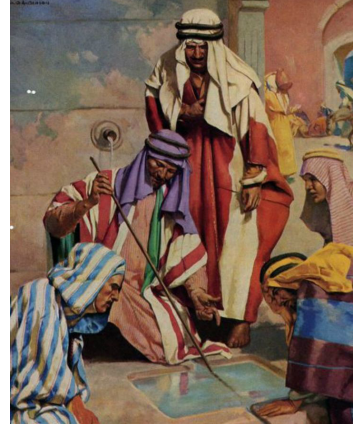
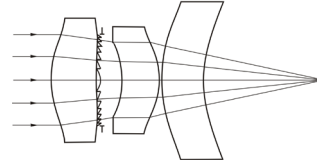
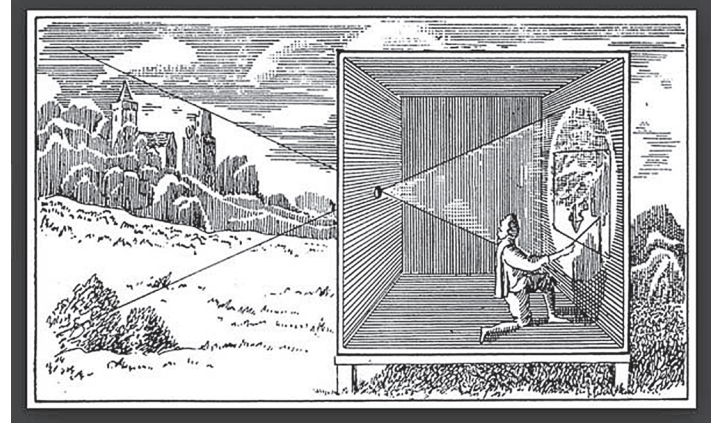
Fizik, İbnu'l Heysem öncesinde felsefe etkinliği gibiydi, deneye yer yoktu. Böyle bir devirde, İbni Heysem'in teorilerini sınamak için deneye dayalı bulgulardan yararlanması, oldukça sıra dışıydı. Bir teorinin kabulü için deneye dayalı bulgularla sınanmasının şart olduğu esasını ilk yerleştiren İbni Heysem'di. O, Optik Kitabı adlı eseriyle Batlamyus'un Almagest adlı kitabını eleştiriyordu. Bin yıl sonra bile kitabı, bir araştırmamanın gerçeklere dayandırılması ve ön yargılardan etkilenilmemesi başlığı altında profesörlerce araştırmacı öğrencilere okutuluyor. Bazı bilim tarihçilerine göre "Snell Kanunu" olarak bilinen optik yasası, halihazırda İbn Sehl'in çalışmalarında yer alıyor.

Karanlık oda ve kamera

Önde gelen tüm felsefeci ve matematikçiler gibi dikkatli bir gözlemci olan İbni Heysem, bir gün bulunduğu odanın pencere kanadındaki delikten içeri giren ışığı fark etti. Işık karşındaki duvara vurmuş ve güneşin tutulma sırasındaki yarım ay şeklindeki biçimini almıştı. Bunu gören Heysem şu tespiti yaptı: "Güneşin tutulma sırasındaki görüntüsü, tam tutulma olmadığı müddetçe şunu söyler: Güneş ışıkları, dar ve yuvarlak delikten geçerek deliğin karşısındaki düz yüzeye düştüğünde hilal şeklini alır."

Bunun gibi deney yaparak, ışığın düz bir çizgi halinde hareket ettiğini, parlak nesnelerden yansıyan ışık huzmelerinin küçük delikten geçerken dağılmayarak deliğe paralel düz beyaz yüzey üzerinde baş aşağı bir görüntü oluşturduğunu açıkladı ve delik ne kadar küçük olursa oluşan görüntünün de o kadar net olacağını belirledi.

Bu keşifler sonraki aşamalarda "karanlık oda"nın icadıyla sonlanacak ve İbni Heysem tarihte bilinen ilk kamera olan karanlık oda ya da lenssiz kamerayı yapan imk kişi olacaktı. Bununla da yetinmeyip, nesneleri kamera gibi baş aşağı değil düz biçimde gördüğümüzü, çünkü optik sinirlerin görüntüyü analiz eden ve tanımlayan beyinle bağlantı sağladığını açıklamıştı. Onun deneylerinde sıkça kullandığı "beytü'l-muzlim" terimi, Latinceye karanlık, özel veya kapalı oda anlamına gelen "camera obscura" olarak çevrilmişti. Kamera kelimesi bugün halen kullanılıyor ve Arapçada karanlık ya da özel oda anlamına geliyor.

Heysem'den öncesi var mı?

İngilizcede iğne deliği (pinhole), fotoğraf literatüründe karanlık oda ya da karanlık kutu (camera obscura) adıyla anılan fotoğraf tekniği oldukça basit bir ilkeye dayanıyor. Batıdaki iddia ise bu ilkenin yaklaşık olarak milattan önce 5. yüzyıldan beri biliniyor olduğu. Çinli düşünür Mo Ti, deneysel gözlemleri sonucunda, karanlık bir ortama açılan küçük bir delikten giren ışığın dışarıda bulunan ışıklı nesnenin tümüyle baş aşağı bir yansımasını meydana getirdiğini yazmış. M.Ö. 4. yüzyılda Aristo, 10. yüzyılda ise ışık ışınlarının doğrusal yayılımı ilkesini bulan İbni Heysem, 15. yüzyılda Leonardo da Vinci ve Paolo Toscanelli, 16. yüzyılda Gemma Frisius ve 19. yüzyılda Sir David Brewster karanlık bir ortama açılan iğne deliginden sızan ışığın giziyle ilgilendiler. Sir David Brewster'in karanlık oda/kutu tekniğiyle 1850'lerde elde ettiği ilk fotoğrafik görüntüler, izleyen yıllarda Crookes, Spiller, Abney gibi isimler tarafından gerek malzeme gerekse teknik açısından geliştirildi.

Sağlıkta Harcamalar 69 Milyar Lirayı Buldu

Sağlık harcamaları için vatandaş 15 milyar, devlet 54 milyar lira ödeyecek. Kişi başı 767 dolar olan harcama tutarı, OECD ülkeleri ortalamasından 4.5 kat daha düşük

Vatandaşın sağlık için yaptığı başvuruları ve harcamaları baş döndürücü bir hızla artıyor. İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nın (İSMMM) 'Türkiye'de Sağlık Stratejileri ve Harcamalar' raporuna göre, 2009'da 245.9 milyon olan hastanelere başvuru sayısı 421 milyona çıktı. Bu yılın ilk 4 ayında başvurunun 155 milyon olduğu dikkate alındığında yıl sonunda rakam 450 milyona yaklaşacak. Bu dönemde devlet hastanelerine başvuru 222 milyona, özel hastanelere 91.3 milyona yükseldi.

5 yılda ikiye katlandı

Vatandaşın cebinden çıkan sağlık harcamaları tutarı da yıl sonu itibarıyla 15 milyar lirayı bulacak. 2009'da 8.1 milyar lira olan bu tutar, 2012'de 11.7 milyar lirayı aşarken, 2013'te 13.2 milyar liraya ulaştı. Genel Sağlık Sigortası ile ödenecek primler 37 lira ile 226 lira arasında değişiyor. Özel sağlık kurumlarında 10 farklı isimle katılım payı alınıyor.

SGK giderleri içerisinde yüzde 27 payla, emekli aylıklarından sonra en büyük kalemi oluşturan sağlık harcamalarındaki yükseliş de dikkati çekiyor. Sağlık harcamaları 2009'da 28.8 milyar lirayken, 2013'de 50 milyar liraya dayandı. Bütçe planlamasına göre bu yıl SGK'nın kasasından çıkan sağlık giderleri 54 milyar liraya ulaşacak. Sağlıkta dönüşüm programının başlatıldığı Ekim 2008'den sonraki ilk yıl olan 2009'a göre bu yıl sonu itibarıyla sağlık harcamaları yaklaşık ikiye katlanmış olacak.

2013 itibarıyla sağlık harcamaları içerisinde tedavi giderleri 33.5 milyar lira ile en önemli bölümü oluşturuyor. İlaç harcamaları ise 13.1 milyar liradan 15.6 milyar liraya yükseldi.

767 dolarlık harcamayla OECD içinde sonlardayız

Raporda sosyal güvenlik açığı verilerine de yer verildi. Buna göre, 2009 yılında 28.7 milyar lira olan Türkiye'nin sosyal güvenlik açığı, 2011'de 16.2 milyar liraya düştükten sonra yeniden çıkışa geçti. Açık, Genel Sağlık Sigortası uygulamasının zorunlu hale getirildiği 2012'den itibaren yükselerek 17.2 milyar lirayı, 2013 yılında ise 19.6 milyar lirayı buldu. 2014 yılı SGK açık beklentisi 21.5 milyar lira düzeyinde.

Sosyal devlet ilkesi gereği önemli olan sağlık harcamaları şu anda bile OECD verilerine kıyasla yine çok düşük kalırken, Türkiye'de kamunun kişi başına sağlık harcaması yıllık 330 dolardan, 2013 itibarıyla 10 yılda 767 dolara yükseldi. Ancak bu rakamlarla Türkiye, OECD ülkeleri arasında son sıralarda yer alıyor. OECD ortalaması 3 bin 339 dolar civarında. Bu durumda Türk hastalara yaklaşık 4.5 kat daha düşük harcama yapılıyor.

Yaşlanma ile riskler artacak

Raporu değerlendiren İSMMMÖ Başkanı Yahya Arıkan, bütünleştirilmiş bir sağlık hizmeti sistemi olmadan finansal sürdürülebilir bir yapı kurmanın mümkün olmadığını bildirdi. Sağlıkta hastalık değil, hasta merkezli bir sistemin kurulmasının daha faydalı olacağını belirten Arıkan, tüm halkı kapsayan, yüksek standartlara sahip altyapının önemini vurguladı.

Nüfusun ilerideki yıllarda yaşlanmasına bağlı olarak ekonomiyi ve bütçeyi daha büyük risklerin beklediğine dikkati çeken Arıkan, "Sağlık politikalarında çocuk, kadın, yaşlı gibi gruplara yönelik bir strateji oluşturulmalı. Sağlık bütçesi nüfus bilim verilerine dayalı olarak planlanırsa vatandaşın ileride sağlığa cebinden ödeyeceği harcamalar minimize edilebilir" dedi.

Basın sağlık haberciliğine şaşı bakıyor

SMD Genel Başkanı Erarslan, “Türkiye’de ‘2S’ sistemi üzerine kurulu bir medya sistemi var, ‘siyaset ve spor’, biraz da ekonomi. Türk basını sağlık haberciliğine şaşı bakıyor” dedi.

Sağlık Muhabirleri Derneği (SMD) Kastamonu Temsilciliği ve Kastamonu Gazeteciler Cemiyeti (KGC) tarafından Kastamonu’da “Sağlık Haberciliği Paneli” düzenlendi.

Sağlık Muhabirleri Derneği (SMD) Genel Başkanı Yusuf Ziya Erarslan, “Türkiye’de ‘2S’ sistemi üzerine kurulu bir medya sistemi var, ‘siyaset ve spor’, biraz da ekonomi. Sağlık, Türk basınının umurunda değil. Türk basını sağlık haberciliğine şaşı bakıyor” ifadelerini kullandı.

Oturum Başkanı Kastamonu Üniversitesi (KÜ) Eğitim Fakóltesi Dekanı Prof. Dr. B. Ünal İbret,

Rıfat Ilgaz Kùltür Merkezinde gerçekleştirilen panelde yaptığı konuşmada, sağlık haberlerinin çok gündeme geldiğini ve bu haberlere ilgi duyulduğunu belirtti.

“İnternette yapılan her 20 aramadan biri sağlıkla ilgili”

SMD Genel Başkan Yardımcısı Hatice Pala Kaya da iyi bir sağlık haberinde genel gazetecilik ve etik kurallara uyulması yanında konusunda uzman kişilerin bilimsel görüşlerine yer verilmesi gerektiğini anlatan Pala, umut tacirliği

yapılmaması gerektiğini söyledi.

Pala, İnternette yapılan her 20 aramadan birinin sağlıkla ilgili olduğunu belirterek, bireylerin yaptıkları arama sonucuna göre kendilerine teşhis koyma eğilimi var” değerlendirmesinde bulundu.

“Ülkemiz zengin bir insan kaynağına sahip”

SMD Genel Sekreteri ve Anadolu Ajansı (AA) Başmuhabiri Selma Bıyıklı Adabaş da sağlık ve yaşam haberlerinin toplumda en fazla okunan haberlerin başında geldiğini, yeni tedavilerin büyük ilgi gördüğünü bildirdi.

Anadolu Ajansı abonelerinin de sağlık ve yaşam haberlerini ağırlıklı olarak istediğini aktaran Adabaş, şöyle devam etti:

“Yaklaşık 10 yıl sağlık muhabirliği yaptım, hiç zorluk çekmedim. Çünkü ülkemiz zengin bir insan kaynağına sahip. Anadolu şehirleri sosyo-kültürel yapısı, akraba evliliklerinin yaygın olması ve yöreye özgü rahatsızlıklar

nedeniyle, farklı yaşam hikayeleri barındırıyor. Doktorların ‘ölür’ dediği ama kurtulan bir bebek. Zor bir ameliyat, organ nakli. Aradan yıllar geçmiş, şans eseri hastaneye gelmiş ve işi bilen bir doktor tarafından teşhis konulup tedavi edilmiş hastalar, basının arayıp da bulamadığı haberlerdir.”

“Ölüm, sağlık haberiyle gelebiliyor bazen”

TRT Haber muhabiri Abdullah Adabaş ise “Bazı haberler uzun vadede insan ve toplum üzerinde etki oluşturabiliyor. Ölüm, sağlık haberiyle gelebiliyor bazen. Özellikle son dönemde televizyona profesör, doçent ve doktor titriyle çıkan birçok kişinin uzman olduğu veya uzman olmadığı alanda aktarımlar yaptığını biliyoruz” diye konuştu.

Dünya Gazetesi muhabiri Mehmet Kaya da sağlık harcamalarının önemli bir yer tuttuğunu belirterek, sağlığın en fazla globalleşmiş sektörlerden biri olduğunu anımsattı.

Gözlükçülerin Pazar Buluşması

İstanbul Ticaret Odası Gözlükçülük Meslek komitesinin organize ettiği ikinci kahvaltı, üye meslektaşların katılımlarıyla gerçekleştirildi.

İstanbul, Kandilli de bulunan Cemile Sultan Korusunda 04 Eylül 2016 tarihinde İstanbul Ticaret Odası Gözlükçülük meslek komitesi, ikinci kahvaltı toplantısını düzenledi.

Kahvaltıda, İTO Meclis üyesi Sn. Numan Hocaoglu, düzenledikleri ikinci kahvaltı toplantısına gösterilen ilgiden memnuniyetini dile getirirken, amaçlarının meslektaşları bir araya getirerek hoşça bir gün geçirmek olduğunu belirtti.

Yüz civarındaki meslektaşımızın katılımı ile gerçekleşen kahvaltı saat 10.00 da başladı.

İstanbul boğazına karşı, havuz başında düzenlenen kahvaltıda, meslektaşımız şair, bestekar sn. Nedim Saatçioğlu' nun şiirleri misafirleri duygulandırdı.

Komite başkanı sn. Orhan Küreli, kahvaltıya katılımın bir önceki kahvaltıdan fazla olması bu tür buluşmalara ihtiyacımız olduğunu göstermektedir. İnşallah devamı gelecek, dedi.

Göz ve Zihin Açıklığı

Okullar Açıldı, Gözler de Açılsın!

Tatil bitiyor, okullar açılıyor.

Her yerde bir koşuşturma, bir telaş...

Çantalar, defterler, kalemler, silgiler...

Çocuklarımız ve gençlerimiz için bütün hazırlıklar yapılıyor. Pekiyi, eğitimin, öğrenimin en önemli organı gözlerimiz akla geliyor mu? Okul çağındaki çocuklarda gözdeki kırma kusurları ülkemizde %13-50 oranında değişirken, uzak doğuda bu oran %80'lere kadar çıkabiliyor.

Bazılarımız hatırlar, bir mercekten geçen güneş ışınları tek bir nokta halinde odaklandığı kağıt

parçasını yakabiliyor. Aynı mantıkla göze gelen görüntülerin de kornea ve lensden geçerek tam retinada odaklanması netlik için şart.

Bu odaklanma hipermetropalarda arkada kaldığı için büyüteç gibi olan yakınsak mercek, miyoplarda ise retinanın önünde olduğu için ıraksak mercek retinaya denk getirebildiğimizde ancak net görüntü oluşabiliyor. Çocuk büyüdükçe, özellikle ergenlik döneminde gözün de ön arka mesafesi uzadıkça, retina daha da arkaya giderek odak noktasına yaklaştığı için hipermetropi azalıyor, miyopi ise tam tersine odak noktasından daha da uzaklaştığı için artıyor.

Kornea ve lensin bombelikleri bu durumu telafi etmek için değişse de bu mesafedeki yarım milimetrelilik bir büyüme, miyopinin 1.5 diyoptri artmasına, hipermetropinin ise 1.5 diyoptri azalmasına neden olabiliyor. Miyop veya hipermetroplarda odak noktaları farklı da olsa yatay ve dikey görüntüler aynı düzlemde oluşurken (yani bulanıklığın her yeri eşit), astigmatizma için içine girdiğinde görüntüler tek bir düzlemde oluşmadığından bulanıklığın yanı sıra eğrilik, kırıklık, yamukluk olabiliyor.

Zihin Açıklığı için Göz Açıklığı

Görsel uyarılar hayata gözleri açmakla başlıyor. Göz gelişimi çocuklukta büyük ölçüde tamamlanıyor. Bu yaşlardaki görme kuvveti, kalitesi kişinin geleceğini büyük ölçüde belirliyor. “Benim çocuğum halıdaki en ufak tozu bile görüyor, televizyondaki alt yazıları okuyabiliyor” diyebilirsiniz ancak tek gözü çok iyi gördüğü halde, diğer gözü az görenler veya kırma kusuru dışında göz hastalığı olanlar hiç de az değil.

Çocuklarımıza ve gençlerimize yeni eğitim-öğretim döneminde göz ve zihin açıklığı ile başarılar diliyorum.

Gözlüklü Baba

Güneş' e gözlerini dikip bakarsan/ Gözlerin bozulur.

Gözlük takıp bakarsan/ Güneş bozulur.
Özdemir Asaf

Gözlük ya da optik, üzerine yazı yazılması en zor konulardan biridir.

Bu konuda herhangi bir malzeme bulamazsınız. Mecburen kendi gözlemlerinizi ya da yaşadıklarınızla konuyu zenginleştirmeye çalışırsınız.

Hele söz konusu şey, babalar günü üzerine yazı yazmak, babalarla gözlüğü bir yerde buluşturmaksa, bu daha da zor. (Kulaklarım tıkalı. Mecburmusun kardeşim yazmaya? dediğinizi duymuyorum bile..) Onun için yazıyı gidişatına bırakmalı. Onlar nasılsa birbirlerini bulur, diye ümit edelim.

Şimdi... İzin verirseniz, erkeklerin gözlüğe verdikleri değer açısından sosyolojik bir tesbitle başlamak isterim.

Gözlük bir erkek için kavgada çıkartılan bir şeydir. Hem kırılmaması için hem de ona verdiği değerden ötürü. Gözlüğü emanet ettiği kimse ise, öylesine kutsal bir emanet taşır ki, kavgaya girmese bile kimse tarafından suçlanamaz.

Kutsallığı yaşlı eli ve ekmek gibi öpülüp başa konulması kadar olmasa da sürekli taç gibi baş üzerinde taşınması ise ona verilen değerendir. Gözlük-baba ilişkisinde ise,

Baba figürü, Optik' te, alışveriş te kapıya en yakın duran figürdür. Ailenin bireyleri seçimini yapar, tercihini belirler, parasını ödemek ona düşerdi. Çoğunlukla huysuz, söyleneni anlamayan anlamak istemeyen bu tiplere; söz konusu kendisi olduğunda daha da cimrileşen bu klasik ücretli baba pozisyonu yavaş yavaş değişmeye başladı. At-avrat silah üçlemesinin yerini alan cep telefonu, otomobil, güneş gözlüğü üçlemesi jenerasyonu için gözlük artık modern yaşamın olmazsa olmazıdır.

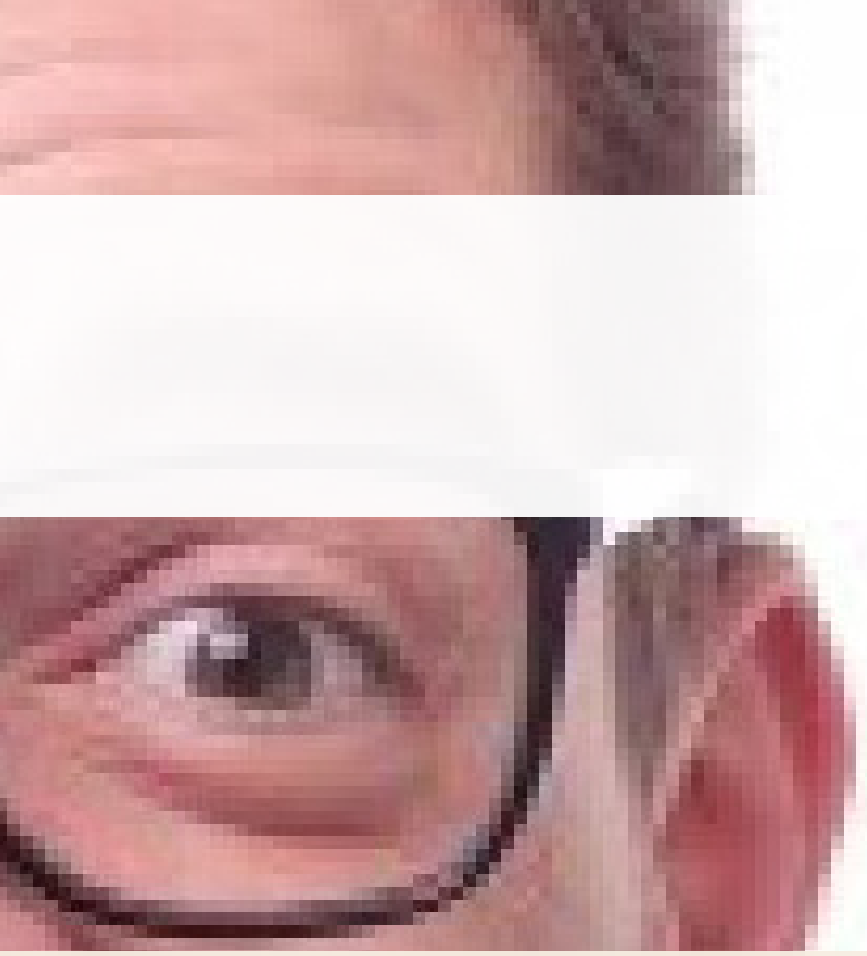
Gözlük üreticileri bu gerçeği farketmişler ki, artık erkeklere yönelik daha çok modelleri vitrinde sergileyebiliyoruz.

Yaz geliyor ya, artık tüm yazılı ve görsel basında yeni güneş gözlüğü modelleri ile hangi yüze hangi gözlük modeli yakışır diye haberleri daha bir sıklıkla görürüz. Tüketicieye gözlük seçiminde hepsi bir elden yazılmış gibi öneriler sıralanır durur. Bu arada vitrinde sürekli birbirinden güzel kadınlar.

Benimse canım bugün büyük laflar etmek istiyor. Şöyle ki:

Gözlük seçiminde en önemli kriterler yüzün şekli, saç, ten ve göz renkleri imiş ya. Sadece bir yerde ama nerede olduğunu şimdi hatırlamıyorum. Mevcut yüz ifadesini en olumlu şekilde yansıtmak diye bir şey okumuştum. Bir şekilde aklımda kalmış.

Hak veriyorum. İnsanın yüzü büyük ölçüde karakterini ve yaşayışını belirliyor. Ya da yaşayışı

ve karakteri yüzüne yansıyor. Gelin biz de bir ayrımcılık yapalım. Babalar-Erkekler üzerinden gözlük modelleri seçelim:

Yaşamını fırtınalı bir şekilde geçiren, dolu dolu yaşayan bir yüzü gözünüzün önüne getirin. Bu yüzde umutsuzluk göremezsiniz. Sıkıntılı ve zor yılların izi elbette vardır ama o yaşanmışlık duygusu her mimikte göze çarpar. Naçizane tavsiyem, onu gözlük seçiminde rahat bırakın. O kendine yakışanı bulur.

Çapkınlıkla, gününü gün etmeyle geçen bir yaşamda ise aynı yüz, biraz lakayt, biraz hiçbir şeye önem vermeden sırtı geçiş. Ciddi bir ifade kazandırmak için mümkün olan en köşeli çerçeveler veriniz.

Acı dolu, çilekeş bir yaşamın şekillendirdiği yüzde ise yumuşak kıvrımlar yoktur. Cildin sert ve kırışıklığına karşı "bu benim kaderim, başa gelen çekilir" teslimiyeti ön plandadır. Aynaya baktığında bir kez olsun şansının yaver gittiğine inandırabileceğiniz, kendini ödüllendirildiğini hissettireceğiniz oval köşeli karışık güzel bir gözlük seçin.

Hayatı büyük başarılarla ve tuttuğunu koparmakla geçen yüzlerde ise, hala bir açıklık görürsünüz. Uğraşacak ve yenilecek çok şey vardır. Kararlı bu yüz ifadesi, kendine hayranlıkla bakan yüzlerle daha bir mutludur. Mümkünse hiç uğraşmayın. Ne çıkarırsanız çıkarın nasıl olsa beğenmeyecektir. Dua edinde dükkanın en tapon gözlüğünden etkilenip ona

yazılsın.

Tatminsiz ve yaşamdan umduklarını bulamamış yüzlerde ki bezginliği anlatmak ise mümkün değil. Bunu ancak yaşar kemal tarif edebilir. Alınganlıkları had safhada olduğu için komik duruma düşürmeyecek, hafif bombeli yüzü saran modeller tavsiye edilir.

Bunları niye mi anlatıyorum? Çünkü, Taksim ve optik, üzerine yazdığım yazılar çöp tenekesini boylayınca yerini ne model gözlük kullanmanız/ kullandırtmanız gerektiğine dair bu tavsiyeler silsilesi aldı. Yine de Taksim ruhunu yakalayacak protest bir yorumla derim ki, hakim olan günün modası ve teknolojik tavsiyelerin babalarımızın özgürlüğünü kısıtlamasına izin vermeyelim.

Ayrıca tüm sektörlerde olduğu gibi optik sektöründe de var olmanın yolu -ama seçiminde, ama fiyatında ama sunumunda- fark yaratmaktan geçiyor. Bu farklılığınızı rakiplerinize olduğu gibi müşterilerinize de kabul ettirebilerseniz bir adım önde olursunuz.

Bırakalım tüm müşterilerimiz aynada yakaladıkları elektriklenme ile seçimlerini yapsınlar. Optik sektörünün özgürlüğe bu kadarlık katkısı olsun.

Kelebek etkisi

**Kelebek etkisi
küçücük
bir esinti
değişiminin
korkunç bir
fırtınaya yol
açabileceğini,
atmosferin en
küçük bir fiziksel
değişime karşı
ne kadar duyarlı
olduğunu
anlatıyor.**

Bayburt şehri başlı başına bir tarih, kültür hazinesi. En önemli zenginliklerin biri Bayburt'un kuzey batısında, merkeze 25 kilometre uzaklıktaki mütevazı Aydıntepe (Hart) ilçesinin Aydıntepe Yeraltı Şehri'dir.

Normal yaşamımızda olduğu gibi hava durumunda da küçük şeylerin zincirleme etkisi hava tahmininde büyük değişikliklere yol açıyor, özellikle de uzun vadeli tahminlerde.

Geçtiğimiz 2015 yazı için İklim ve Toplum İçin Uluslararası Araştırma Enstitüsü'nün (IRI) uzun vadeli hava sıcaklığı tahminlerini aktarmıştım. IRI'nın "Yaz çok sıcak geçecek" tahmini özellikle poyrazın etkisinde serin bir yaz geçiren bölgeler açısından yanıldı; "özür dilerim"! Aslında yanlış olan tek bir merkezin tahminine bağlı kalmaktı. Normalde havanın kelebek etkisinden kurtulmak için bu tür analizlerde birden çok tahmin bir arada değerlendirilir.

Peki, profesyonel amaçlı uzun vadeli tahminlerde mutlaka dikkate alınan havanın kelebek etkisinedir?

Doğaya yeni bir bakış açısı geliştirildi

Doğadaki karmaşa çok açık, şöyle gökyüzüne bir bakmak yeterli: Bulutlar, aslında doğadaki birçok başka cisim gibi, karışık ve düzensiz bir yapıya sahip; sonsuz değişik şekiller alıyor; aralarından birinin tıpkısının aynısını tekrar gözleyemeyiz. Üstelik, bulutların biçimlerindeki karmaşa ve düzensizlik, doğadaki diğer sistemlerde görülenlerden çok farklı. Doğanın bu karmaşık, düzenli-düzensiz yapısının sırrını çözmek için yeni bir bakış açısı geliştirildi ve bu, kaos teorisi olarak adlandırıldı.

Şüphesiz, kaos teorisinin atmosferik bilimlere büyük bir katkısı olacağı beklentisi onu keşfedenin bir meteorolog olmasından çok, üç gün sonraki hava durumunu henüz tam olarak tahmin edemememizden kaynaklanmakta. Hava tahminlerindeki bu başarısızlığa neden olarak kelebek etkisi bulundu. Kelebek etkisi bizim havayı, yani bulutların ve rüzgarın hareketlerini bir gezegenin veya füzenin

hareketinde olduğu gibi tahmin edebilmemizi imkansız kılıyor. Yarı şaka olarak verilen bu ad, rüzgardaki küçücük bir esinti değişiminin belli bir zaman sonra korkunç bir fırtınaya neden olabileceğini, atmosferin en küçük bir fiziksel değişime karşı ne kadar aşırı derecede duyarlı olduğunu vurgulamaya çalışır.

Her ne kadar hava karmaşık bir sistemse de bilinen fiziksel kanunlara uyması gerektiğinden, onu en gerçekçi bir şekilde modelleyebilmek bilim insanlarının uzun süredir üzerinde çalıştıkları konulardan biri olmuş.

Havanın davranışları periyodik değil

1950'li ve 60'lı yıllarda hava tahmininde ulaşılabilecek başarının hayali insanların başını döndürecek kadar büyüktü. Uluslararası araştırma projeleri insanoglunun havanın acımasız diktatörlüğüne son vermesini amaçlıyordu.

Ancak sonuç, kurulan büyük hayallere göre bir fiyasko oldu. Mevcut fiziksel kanunlar atmosfere uygulanamaz diye düşünenler bile çıktı. Ama açıkça unutulmuş bir şey vardı: Havanın davranışları bir sarkaç gibi sabit, periyodik bir özelliğe sahip değildi. Havanın her molekülünde bir başka kararsızlık ve karmaşa gizliydi, yani "kaos" göz ardı ediliyordu.

Kaos teorisinin gerçek kaşifi Edward Lorenz, 1960'ta atmosferin ilk basit modeli olan bir "oyuncakhava"ya sahip olmuştu. Lorenz bu bilgisayar dünyasında "doğacığ"ının kanunlarını serbestçe ve dilediğince değiştirerek yıllarca deneyler yaptı. Rüzgarların esintileri konusundaki çalışmalarını hiç beklenmedik sonuçlar verdi. Bilgisayar modelinin başlangıç anındaki sayısal değerlerin on binler hanesinde, küçücük bir değişiklik yapıp modeli tekrar her çalıştırdığında, sözü bile edilemeyecek bir ufaklık farklılık onun dünyasında birbirinden çok değişik fırtınalara neden oluyordu.

Kaos teorisi bizi nereye götürür bilinmez ama artık havaya başka bir gözle bakacağınızdan ve hava tahmininde artık tek bir kaynağa bağlı kalmayacağınızdan eminim.

Toscana

“E ellerimizle çalışıp, kalplerimizle düşünürüz”

diyor Toscanalılar. Ortaçağ’dan kalma büyüleyici binaları, doğa harikası manzaraları ve doğa ile iç içe geçmiş şirin köyleriyle Toskana adeta bir açık hava müzesini andırıyor. Sonbaharda insanın aklını başından alan tüm bu güzellikleriyle Toskana, özgün ruhuyla bizi unutulmaz anlara çağırıyor.

Toscana’nın büyüünün sırrı altın rengi ışıığında gizli sanki! Gün doğumundan gün batımına kadar değişen Toscana ışığı, ressamalara ve mimarlara ilham veriyor herhalde. Yoksa bu kadar sanat düşkünlüğünü nasıl açıklamalı bilemiyorum. Ancak, böyle sanata yatkın bir hayal gücü ve zekânın XV. yüzyıl Floransa’sında Rönesans’ı ateşlediğini anlayabiliriz.

Rönesans’ı günümüze taşıyan binaları ve içlerindeki sayısız sanat eseriyle insanı etkisi altına alan Toskana, naif tepeleri, daracık kır yolları, göz alabildiğine uzanan üzüm bağları ile her göreni kendine hayran bırakıyor. Özellikle hasat mevsimine ve bağ bozumuna denk geldiği ve kavurucu sıcakların gücünü

biraz da olsa kaybettiği yaz sonu ve sonbahar başında turist akınına uğrayan Toskana, göz alıcı mimarisiyle oldukça etkileyici ve unutulmaz bir tatil deneyimi yaşıyor ziyaretçilerine. Evet, Toscana, uzun servileri, zeytin ağaçları ve göz alabildiğine uzanan üzüm bağlarıyla sarılmış yumuşak tepeleri ile İtalya’nın en ünlü bölgelerinden biri.

Toscana ovasına doğru alçalmaya başlayan uçağımız serin bir Mart günü Pisa Uluslararası Galilei Galileo havaalanına iniyor. Küçük ama sevimli bir havaalanı! Giriş işlemleri hızla bitiyor ve kiraladığımız arabayı alıp yola koyuluyoruz. Bilmem kaçınıcı kez İtalya’dayım. Pisa kulesinin ve hepsi birbirinden daha güzel yapı grubunun olduğu Piazza del Duomo’nun yakınlarına park edip, gezmeye başlayacağız. Park ücretinin ödendiği makinenin başına gittiğimizde bir kadın telaşla para atmayın bu gün bayram, yani bütün parklar ücretsiz diyor. (Sonradan İstanbul’a 60 Avro ceza geldiğini belirtip, konuyu burada kapatayım.)

Pisa sokaklarında, Afrikalı seyyar satıcıların arasından geçerek ilerliyoruz. Pisa, en parlak dönemini XI. ve XIII. yüzyıllar arasında

yaşıyor. Bir de İmparatorluk kuruyor! Zamanında güçlü bir donanmaya sahip olan Pisa imparatorluğu, Tiran denizi kıyısından aşağı Korsika, Sardunya, Sicilya, Suriye, Filistin ve Mısır gibi topraklara kadar uzanıyor. Böyle zengin ve güçlü bir imparatorluğun etkileyici bir miras bırakması tabi ki kaçınılmazdı. İşte şimdi hayranlıkla bu beyaz mermerden yapılmış ve ulusal simge olarak herkesin belleğinde yer etmiş, Campo dei Miracoli kompleksinin eğik duran çan kulesine bakıyoruz.

Zümrüt yeşili bir meydana serpiştirilmiş muhteşem yapıların insanda uyandırdığı tek duygu, hayranlık! Piazza del Duomo olarak da bilinen bu meydan “yaşam döngüsü” dediğimiz manevi hayatın her anını karşılar şekilde düşünülmüş. Vaftizhane, katedral, katedral binasından ayrı duran eğik çan kulesi Campanile ile anıtsal Campo Santo mezarlığı. Evet, doğumdan mezara her aşama var bu kampüste!

Duomo’nun yapım çalışmaları 1063’te başlıyor. Doğu ve Bizans kökenli dekoratif

öğeler, Pisa Cumhuriyeti’nin denizaşırı ülkelerle etkileşiminin kanıtları olarak yerini koruyor. Üç büyük kapının üzerinde yükselen ve arkadlarla zenginleştirilmiş dört katlı ön cephe geçekten görülmeye değer. Mimar Buscheto’nun haklı bir gururla sol uçtaki kemerde yazdığı Latince yazıt şöyle diyor “Bu mermer kilisenin bir eşi daha yoktur.”

Eğik Kule gevşek zemini nedeniyle tarihin her döneminde yana yatıyor. Kule, Duomo’dan sonra 1173’te yapımına başlandığında, daha üçüncü kat yapılırken eğilmeye başlıyor. Yüzyıllar geçtikçe eğimi artıp, XX. yüzyılda ana akstan 4,5 metre kadar kayıyor. Yıkılma korkusuyla 1990’da ziyarete kapatılıyor. On bir yıl sonra temel açılıyor ve eğimin zıt tarafından toprak çıkarılarak beton bloklarla destekleniyor. Bütün bu uğraşlar sonucunda kulenin eğimi 2001 yılında yüzde 10 oranında düzeltiliyor. Bu güzel yapılara doyup, 85 kilometre uzaklıktaki Floransa’ya doğru yola çıkıyoruz. Hava yavaş yavaş kararmaya başlıyor. Bu gece Floransa’da konaklayacağız.

Floransa, kuzey Apenninler ile Pisa'dan denize dökülen Arno Nehrinin havzasına kurulmuş estetik, sanat ve rönesansın merkezi bir şehir. Toskana'nın başkenti olarak adlandırılıyor. Dünyanın en çok turist çeken yerlerinin başında geliyor. Mimari güzellikler, tarihi doku ve sanat, hiçbir yerde bu kadar belirgin değil. Duomo'dan kuzeyde Piazza San Marco'ya, Piazza della Signoria, Palazzo Vecchio ve Galleria degli Uffizi'den doğuda Piazza Santa Croce'ye, Mercato Nuovo'dan batıda Piazza Santa Maria Novella'ya, Arno Nehri'nin güneyindeki Oltrarno ve Palazzo Pitti ile Piazzale Michelangelo'ya ve daha birçok bulunmaz eseriyle tarihe ve sanata doyuruyor insanı.

Bir bakıma Toskana demek Floransa demektir diyebiliriz. Floransa yüzyılların büyük mimari eserlerini ve başyapıtlarını muhafaza ediyor. İtalyan Rönesansı'nın doğduğu ve geliştiği Floransa, sanat ve mimari açısından büyük bir zenginliğin sembolü olarak biliniyor. Bugün gerek kültürü gerekse de mimarisiyle beğeni toplayan Floransa'nın sokaklarında ve meydanlarında tarihe yolculuk yapmak mümkün.

Şehrin en önemli simgesi, XIV. yüzyıldan kalma bir yapı olan ve neredeyse şehrin her yerinden görünen İİ Duomo Katedrali. İnşaatına 1296 yılında başlanan katedral, 1436 yılında tamamlanıyor. Birçok İtalya kentinde olduğu gibi, doğal olarak burada da şehir merkezi katedralin etrafına konumlanıyor. Kafeler, butikler ve sosyal hayat Duomo'nun hemen çevresinde. Floransa, denilince ilk akla gelen şeylerden biri de, kuşkusuz Michelangelo'nun Piazza Della Signoria'da ki ünlü Davut heykeli.

Floransa'da görülmesi gereken yerlerden biri de, 1581 yılında eski Floransa Dükü olan Cosimo de Medici tarafından kurulan Galleria degli Uffizi. Burada Botticelli, Leonardo Da Vinci, Rembrandt, Raffaello, Goya gibi sanatçıların eserlerini görmek mümkün. XIII.- XVIII. yüzyıl arasında toplanan resim ve heykeller, burada kronolojik sırayla sergileniyor.

Floransa, XX. yüzyılda savaşımlardan ve su baskınlarından oldukça etkilenmiş şehirlerdendir. Arno Nehri taşkınları zaman zaman şehre büyük zararlar veriyor. 4 Kasım 1966 tarihinde nehir taşarak binlerce resim ve beş yüz kadar heykelin yanı sıra Floransa

kütüphanelerindeki binlerce kitap ve el yazmasını çamura buluyor. Bargello'nun Michelangelo Salonu'nda duvarda işaretlenmiş olan su seviyesini görüyor ve olayın vahametini anlıyoruz. Bir başka afet de savaş! Almanlar Ağustos 1944'te müttefik güçleri yavaşlatmak amacıyla Ponte Vecchio dışında, bütün köprüleri havaya uçurarak köprünün 200 metre yakınındaki binaları yıkıyorlar.

Daha önce defalarca gelmeme rağmen şehrin kalan bölgelerini ancak iki günde bitiriyor ve yönümüzü, tarihi dokusuyla Floransa'ya rakip olan Siena'ya çeviriyoruz. Siena, güneye uzanan Toscana kasabaları arasında öne çıkmayı hak eden bir kent.

Kahverengi ve kırmızı tonlarının ağır bastığı Siena, Ortaçağ'da kalmış gibi. Gri taşlarıyla Floransa nasıl Rönesans şehriyse, Siena da Ortaçağ'ı temsil ediyor. Floransa'nın Roma tarzı ızgara şehir planı, Siena'nın planından farklı. Siena, Toscana'nın tipik dağ kasabalarında

görülen ihtiyaca göre genişleyen bir yapıya sahip. Kuzeyde Floransa sanatı entelektüel ve duygusal gücün doruklarına ulaşırken, Siena, içinde bulunduğu tabiattan olsa gerek, ışık ve renklerin vurgulandığı yumuşak ve kibar bir tarza sahip. Şık restoranları ve butikleri, istikrarlı ekonomisi ve zengin tarih mirasıyla bir açık hava müzesini andıran Siena, hâlâ kendisiyle gurur duyan bir kent.

Siena'nın güneyi enfes şaraplarıyla ve güzellikleriyle dikkat çeken dağ kasabalarıyla dolu. Deniz seviyesinden 610 metre yükseklikte yer alan Montepulciano "XVI. yüzyılın incisi" olarak da biliniyor. Vino Nobile di Montepulciano'su ile ünlüdür. Via di Gracciano ve Via Ricci'de yaptığımız gezintiyle güzel Rönesans palazzo'larının keyfini çıkarıyoruz.

Bir seyahatte en önemli şey olan "zamanlama" mızı iyi yapıyor ve bu toprakları daha da güzelleştiren gün ışığının yarattığı mucizeyi görebiliyoruz. Sabahın erken saatlerde "San

Gimignano'nun tepelerine çıkıp, buraya "Ortaçağ Manhattan'ı" unvanını veren kulelerin silüetini seyreliyoruz.

XII. ve XIII. yüzyıllardan kalma kulelerin oluşturduğu silüeti ve iyi korunmuş merkeziyle San Gimignano, Toscana dağ kasabalarının en güzelleri arasında öne çıkıyor. Ticaretin getirdiği üstünlüğü ve saygınlığı simgeleyen kulelerin sayısı bir zamanlar 70'i aştığı söyleniyor. Ancak bunlar Floransalı istilacılar tarafından yıkılıyor. Bugün kulelerin on dört tanesi ayakta. En önemli kuleler, birbirine bağlı üç meydanın çevresine toplanmış. Adını XIII. yüzyıldan kalma travertenli kuyudan alan zarif sarayların çevrelediği üçgen Piazza della Cisterna, kiliseyle belediye sarayının birleştiği Piazza del Duomo, ikiz Salvucci kulelerinin bulunduğu pazar yeri Piazza delle Erbe.

XIII.yüzyıldan kalma belediye sarayı Palazzo del Popolo, Museo Civico'ya ve Pinacoteca'ya ev sahipliği yapıyor. Pinacoteca'da Coppo di Marcovaldo'nun Çarmıha Geriliş resmi görülmeye değer. Taddeo di Bartolo'nun San Gimignano tasviri Ortaçağ'da kasabanın

nasıl görüldüğünü hakkında bir fikir veriyor. Palazzo'nun Torre Grossa'sı San Gimignano'da tırmanabileceğiniz tek kuledir. Bir de küçük bir not ekleyeyim; San Gimignano'nun en güzel fotoğraflarını kuzeyden yani Certaldo'ya giden yoldan çekebilirsiniz. Decameron'un yazarı Boccaccio'nun mezarı da burada. Toscana'nın en şiirsel manzarasının görüldüğü kenti yukarıdan seyretmek istiyoruz, kasabanın en yüksek noktası ve piknik alanı olan Rocca kalesinin yıkıntılarına çıkıp, dakikalarca engin Toskana vadisini seyreliyoruz.

Dönüşte Volterra'ya uğruyor, tepeye tünemiş olan surların çevrelediği kasabanın ağırbaşlı çekiciliğini görüyoruz. İki katlı kulesi, mazgallı siperleri ve tırzalı pencereleriyle Palazzo dei Priori, 1208 yılında yapılmış, Toscana'ya özgü belediye saraylarının en eskisi olduğunu öğreniyoruz. Kasabadaki dükkânlardan da anlıyoruz ki Volterra, kaymaktaşıyla ünlü!

Ertesi gün hasar görmeden ayakta kalabilmiş surları ve dinginliğiyle büyüleyici bir yer olan Lucca'nın sokaklarında kayboluyor, Guinigi kulesinin 230 basamaklı kulesini es

geçip, meydanlarında 360 derece fotoğraflar çekiyoruz. Çalkantılı geçen XV. ve XVI. yüzyıllardan sonra bir huzur kenti haline dönüşen Lucca'dan Boccherini ve Puccini başta olmak üzere birçok müzisyen çıkıyor ve halen kasaba müzik festivalleriyle bu müziğe aşına özelliğini hâlâ koruyor. XVI. ve XVII. yüzyıllardan kalma kale duvarlarının yanında uzanan, ağaçlık Passeggiata delle Mura'dan yürüyerek kenti gezmeye başlıyor, böylece surların içinde trafiğe kapalı centro storico'yu görmüş oluyoruz. Yapımına 1060'ta başlanan Duomo San Martino Pisa üslubuyla yapılmış üç katlı bir ön cepheye sahip. Kuzey kapısının üstünde Nicola Pisano'nun eseri olan İsa'nın çarmıhtan indirilişi yer alıyor.

Unesco Dünya Mirası listesinde yer alan İtalya'nın merkezi diyebileceğimiz Toskana Bölgesi kültürel mirasa ek olarak bölgenin doğası dışında sıra dışı manzaraları da oldukça etkileyici. Uçsuz bucaksız uzanan üzüm bağlarıyla eski ve köklü bir geleneğe sahip şarapları ile dünyaya damgasını vuran Toskana'nın açık hava müzesini andıran şehirlerini gezerken kendinizi Ortaçağ'da hissetmemeniz mümkün değil.

Toscana'nın büyüleyici kırsal bölgesini keşfetmeye, yamaçları kaplayan ünlü üzüm bağlarından başlıyoruz. Burası Chianti! Siyah horozlu etiketten tanınabilen Chianti Classico şarabının kaynağı olarak sınıflandırılan üzüm bağları. Bu üzümler Floransa ile Siena arasında kalan bölgede, çoğunlukla antik Via Chiantigiana üzerinde yetişiyor. Yol alırken zeytin ağaçlarının yeşerdiği üzüm bağlarıyla kaplı tepeler göz alıcı manzaralar sunuyor bize. Bölgenin en önemli şarap üreticisi Greve'de mola veriyoruz. Şarap rotası, XV. yüzyıldan kalma bir kalesi ve antik kasaba kapısı olan Castellina'ya doğru uzanıyor. Daha sonra Radda'da şarap tatmak için Piccolo Museo del Chianti ile Gaiole in Chianti'ye uğruyoruz.

Toscana tartışma götürmez biçimde sanatın beşiği olarak kabul edilen bir bölge. Kısaca "Rönesans'ın Kalbinin Attığı Yer" denilebilir. Bölgedeki her şehir ayrı sanat eserleriyle dolu ve bölgeyi ziyarete gelenler XIII-XVI yüzyıllarına ait sanat şaheserleriyle karşılaşıyorlar. Her dönem ve tarzın muhakkak bir örneği var ve koruma altında. Toskana'yı gezerken, XIII. ve XVII. yüzyıllar

arasında Floransa'yı yöneten Medici ailesinin etkisi hemen hissediliyor. Bölgede biraz dolaştığımızda hemen anlıyoruz ki, Rönesans'ın başlamasında etkili olan Medici ailesinin şehre kazandırdığı sanat eserleri, Floransa'yı doğal bir müzeye dönüştürüyor.

Medicilerden söz edipte Medici sarayını atlamak olmaz. Via Cavour'da yer alan katedralin kuzeybatısında ki XV. yüzyıl tarihli Palazzo Medici Riccardi çok görkemli bir saray. Bugün Floransa valiliğini barındıran yapı, tasarımıyla diğer Rönesans saraylarına örnek oluyor. Giriş kattaki açık loggia, bir zamanlar ailenin bankacılık yaptığı yer ve günümüzde bile çekiciliğini koruyor.

Doğa ve sanat kadar, alışveriş de Toskana'da ön plana çıkıyor. Floransa'da tüm markaların butiklerini bulmanız mümkün. Vintage kıyafetler ve eşyalar daha çok Via Maggio Caddesi'nde yer alan butiklerde bulunuyor. Floransa aynı zamanda pazarlarıyla da ünlü!

San Lorenzo pazarında deriler, aksesuarların yanı sıra zeytinyağı gibi bazı yöresel gıdalar da satılıyor. Floransa'da aynı zamanda sabah 06.00-13.00 arasında gıda pazarı kuruluyor.

Bu pazarda taze makarnadan soslara, et ürünlerin balığa ve peynir çeşitlerine kadar birçok yerel lezzetli gıdalar yer alıyor.

Bilirsiniz Toskana'da her köşe başındaki restoran ve kafelerde nefis pizzalar, yöresel soslarla hazırlanan çeşit çeşit makarnalar servis ediliyor. Nohut unundan yapılmış ince bir ekmek olan ve soğanlı, sosisli olmak üzere iki çeşidi bulunan Cecina mutlaka denenmesi gereken lezzetler arasında yer alıyor. Ayrıca bir kenara not etmelisiniz ki; San Gimignano'nun merkezinde dünyanın en iyi dondurmalarını tatmanız mümkün.

Tüm dünyada tanınan, İtalya'nın 20 ayrı bölgesinden biri olan Toskana, manzaraları ve güzel sanatlara ait olan miras yönüyle çok sevilir ve ziyaret ediliyor. Floransa, Siena, Pisa, San Gimignano, Pienza ve Val d'Orcia gibi 6 bölgesi Unesco'nun koruması altında olan Toskana'yı gidilecek yerler listenizin en başına yazmanız tavsiyesiyle,

Gezenlere,

Gezmek isteyenlere,

Gezmesini bilenlere,

Bitmeyen yolculuklar diliyorum.

BURASI İÇİN FİLM VE MÜZİK GÖNDERİYORUM...

OPTİSYENİN

E-DERGI
Sayı: 36 EKİM 2016
SESI
Optik Magazin Dergisi

Hamilelik ve görme kaybı

Gözlüğün yakıtı
10 ünlü yıldız

İtalyanların hiç bitmeyen öyküsü
Gözlük

YOLNAME
Toscana

@benxeyewear

www.mercanoptik.com.tr

ben.x[®]
memory eyewear